

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. birželio 26 d.*

„Apeliacinis skundas — Bendras rinkų organizavimas — Pereinamojo laikotarpio priemonės, kurios turi būti patvirtintos po naujų valstybių narių įstojimo — Reglamentas (EB) Nr. 1972/2003, kurio nustatomos prekybai žemės ūkio produktais skirtos priemonės — Ieškinys dėl panaikinimo — Terminas — Eigos pradžia — Vėlavimas — Nepriimtinumai — Tam tikros šio reglamento nuostatos pakeitimas — Termino atnaujinimas — Dalinis priimtumas — Pagrindai — Svarbiausių teisinės bendrijos principų ir veiksmingo teisinės gynybos principo pažeidimas — Laisvo prekių judėjimo ir nediskriminavimo pilietybės pagrindų principų pažeidimas — Proporcingumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų pažeidimas — Normų hierarchijos pažeidimas — 2003 m. Stojimo akto 41 straipsnio pažeidimas — Neteisingas Reglamentas (EB) Nr. 1972/2003 3 straipsnio aiškinimas — Pareigos motyvuoti pažeidimas“

Byloje C-335/09 P

dėl 2009 m. rugpjūčio 24 d. pagal Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Lenkijos Respublika, iš pradžių atstovaujama M. Dowgielewicz, vėliau M. Szpunar,

ieškovė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Europos Komisijai, atstovaujamai H. Tserepa-Lacombe, A. Stobiecka-Kuik, A. Szmytkowska ir T. vanRijn,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, M. Safjan, teisėjai G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ilešič, C. Toader ir J.-J. Kasel (pranešėjas),

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2012 m. kovo 1 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: lenkų.

Sprendimą

- 1 Savo apeliaciniu skundu Lenkijos Respublika prašo panaikinti 2009 m. birželio 10 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Lenkija prieš Komisiją* (T-257/04, Rink. p. II-1545, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas atmetė jos ieškinį dėl 2003 m. lapkričio 10 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1972/2003 dėl prekybai žemės ūkio produktais skirtų pereinamojo laikotarpio priemonių, kurios turi būti patvirtintos dėl Čekijos, Estijos, Kipro, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Maltos, Lenkijos, Slovėnijos ir Slovakijos įstojimo (OL L 293, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 40 t., p. 474), iš dalies pakeisto 2004 m. balandžio 20 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 735/2004 (OL L 114, p. 13; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 44 t., p. 111), 3 straipsnio ir 4 straipsnio 3 dalies bei 5 dalies aštuntosios įtraukos panaikinimo.

Teisinis pagrindas

Stojimo sutartis ir 2003 m. Stojimo aktas

- 2 2003 m. balandžio 16 d. Atėnuose pasirašytos ir 2003 m. liepos 23 d. Lenkijos Respublikos ratifikuotos Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Airijos, Italijos Respublikos, Didžiosios Liuksemburgo Hercogystės, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Suomijos Respublikos, Švedijos Karalystės, Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės (Europos Sąjungos valstybės narės) ir Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos sutarties dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą (OL L 236, 2003, p. 17, toliau – Stojimo sutartis) 2 straipsnio 3 dalyje numatyta:

„Nepaisant 2 dalies, Sąjungos institucijos prieš stojimą gali patvirtinti [Stojimo sutarties priede esančio Akto dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų (OL L 236, p. 33, toliau – 2003 m. Stojimo aktas) 41 straipsnyje] nurodytas priemonės. Šios priemonės įsigalioja tik tuo atveju, jei įsigalioja [Stojimo sutartis], ir tik nuo jos įsigaliojimo dienos.“

- 3 2003 m. Stojimo akto 41 straipsnyje nustatyta:

„Jei pereinamojo laikotarpio priemonės yra būtinos perėjimui nuo esamo režimo naujosiose valstybėse prie režimo, kuris atsiranda dėl bendros žemės ūkio politikos taikymo pagal [2003 m. Stojimo akte] išdėstytus reikalavimus, palengvinti, Komisija tokias priemones priima pagal [2001 m. birželio 19 d.] Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/2001 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo [(OL L 178, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 33 t., p. 17)] 42 straipsnio 2 dalį ar prireikus atitinkamuose kitų reglamentų dėl bendro žemės ūkio rinkų organizavimo straipsniuose nustatyta tvarka ar pagal atitinkamo komiteto procedūrą, nustatytą taikytinuose teisės aktuose. Šiame straipsnyje nurodytų pereinamojo laikotarpio priemonių galima imtis trejų metų laikotarpiu nuo įstojimo dienos, ir jos taikomos tik tuo laikotarpiu. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali vieningai pratęsti šį laikotarpį.

<...>“

- 4 Pagal 2003 m. Stojimo akto IV priedo, susijusio su šio akto 22 straipsnyje numatytu sąrašu, 4 skirsnio „Žemės ūkis“ 1 ir 2 punktuose nustatyta:

„1. Bendrija perima stojimo dieną naujųjų valstybių narių turimas valstybės atsargas, sukauptas dėl jų rinkos rėmimo politikos, ta verte, kuri susidaro dėl [1978 m. rugpjūčio 2 d.] Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1883/78, nustatančio intervencijų finansavimo iš Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo Garantijų

skyriaus bendrąsias taisykles [(OL L 216, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 3 t., p. 266)] 8 straipsnio taikymo. Minėtos atsargos perimamos tik tada, jei minėtų produktų valstybės intervencija yra numatyta Bendrijos taisyklėse ir jei šios atsargos atitinka Bendrijos intervencijos reikalavimus.

2. Bet kokio produkto atsargos, tiek privačios, tiek valstybinės, įstojimo dieną esančios laisvoje apyvartoje naujųjų valstybių narių teritorijoje ir viršijančios kiekį, kurį būtų galima laikyti įprastinėmis perkeliamosiomis atsargomis, turi būti pašalintos naujųjų valstybių narių sąskaita.“

5 Šio priedo 5 skyriuje „Muitų sąjunga“ numatyta:

„<...>

„[1992 m. spalio 12 d. Tarybos] reglamentas (EEB) Nr. 2913/92 [nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307)] ir [1993 m. liepos 2 d. Komisijos] reglamentas (EEB) Nr. 2454/93 [išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 6 t., p. 3)] taikomi naujosioms valstybėms narėms, atsižvelgiant į šias specialiąsias nuostatas:

1. Nepaisant Reglamento (EEB) Nr. 2913/92 20 straipsnio, prekės, kurios įstojimo dieną yra laikinojo prekių saugojimo sandėliuose ar kurioms įformintas kuris nors to reglamento 4 straipsnio 15 dalies b punkte ir 16 dalies b–g punktuose nurodytas muitinės sankcionuotas veiksmas ar muitinės procedūra išsiplėtusioje Bendrijoje, atlikus jų eksporto muitinės formalumus, neapmokestinamos muitais ir joms netaikomos kitos muitinės priežiūros priemonės, kai jos išleidžiamos į laisvą apyvartą, su sąlyga, kad pateikiamas vienas iš toliau nurodytų dokumentų:

<...>“

Reglamentas Nr. 1972/2003

6 2003 m. lapkričio 10 d. Komisija priėmė Reglamentą Nr. 1972/2003, kuriuo, be kita ko, iš esmės ir, kiek tai reikšminga šiai bylai, buvo nustatyta kai kurių žemės ūkio produktų apmokestinimo sistema, laikinai nukrypstant nuo kitais atvejais taikomų Bendrijos taisyklių.

7 Pavyzdžiui, šio reglamento 3 straipsnyje nustatyta:

„Ribojuantis režimas

1. Šis straipsnis taikomas nukrypstant nuo [2003 m.] Stojimo akto [IV priedo 5 skyriaus] ir nuo <...> Reglamento (EEB) Nr. 2913/92 <...> 20 ir 214 straipsnių.

2. 4 straipsnio 5 dalyje išvardyti produktai, kurie iki 2004 m. gegužės 1 d. buvo laisvoje penkiolikos narių Bendrijos arba naujosios valstybės narės apyvartoje, o 2004 m. gegužės 1 d. yra išplėstoje Bendrijoje laikinai sandėliuojami arba laikomi taikant kurią nors muitinės tvarką arba procedūras, minimas Reglamento (EEB) Nr. 2913/92 4 straipsnio 15 punkto b papunktyje ir 16 punkto b–g papunkčiuose, arba kurie yra vežami atlikus eksporto formalumus išplėstoje Bendrijoje, apmokestinami taikant *erga omnes* importo maito normą, taikomą jų išleidimo į laisvą apyvartą dieną.

Pirmoji pastraipa netaikoma produktams, eksportuojamiems iš penkiolikos narių Bendrijos, jei importuotojas pateikia įrodymą, kad nebuvo kreiptasi dėl grąžinamosios eksporto išmokos už eksportuojančios šalies produktus. Importuotojui paprašius eksportuotojas imasi priemonių, kad eksporto deklaracijoje kompetentinga institucija įrašytų, jog dėl grąžinamųjų eksporto kompensacijų už eksportuojančios šalies produktus nebuvo kreiptasi.

<...>“

8 Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnyje numatyta:

„Produktų, esančių laisvoje apyvartoje, apmokestinimas

1. Nepažeidžiant [2003 m.] Stojimo akto [IV priedo 4 skyriaus] ir tais atvejais, jei nacionaliniu lygiu nėra taikoma griežtesnių teisės aktų, naujosios valstybės narės apmokestina atsargų pertekliaus 2004 m. gegužės 1 d. turėtųjų produktus laisvoje apyvartoje.

2. Nustatydamos kiekvieno turėtojo atsargų perteklių, valstybės narės visų pirma atsižvelgia į:

- a) vidutines atsargas, turėtas iki įstojimo;
- b) prekybos modelius iki įstojimo;
- c) atsargų sukauptimo aplinkybes.

Atsargų pertekliaus sąvoka taikoma produktams, importuojamiems į naujasias valstybes nars arba kurių kilmės šalis yra naujosios valstybės narės. Atsargų pertekliaus sąvoka taip pat taikoma produktams, skirtiems naujųjų valstybių narių rinkoms.

<...>

3. Mokesčio, minimo 1 dalyje, dydis nustatomas pagal *erga omnes* importo munito normą, taikomą 2004 m. gegužės 1 d. Pajamos iš mokesčio, kurį surenka nacionalinės institucijos, skiriamos į naujųjų valstybių narių nacionalinį biudžetą.

<...>

5. Šis straipsnis taikomas produktams, įtrauktiems į toliau nurodytus KN kodus:

<...>

— Lenkijoje:

0201 30 00, 0202 30 90, 0203 11 10, 0203 21 10, 0204 30 00, 0204 43 10, 0206 29 91, 0402 10, 0402 21, 0405 10, 0405 90, 0406, 0703 20 00, 0711 51 00, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006 10, 1006 20, 1006 30, 1006 40, 1007, 1008, 1101, 1102, 1103, 1104, 1107, 1108, 1509, 1510, 1517, 1702 30 [(išskyrus 1702 30 10)], 1702 40 [(išskyrus 1702 40 10)], 1702 90 [(tik 1702 90 10, 1702 90 50, 1702 90 75 ir 1702 90 79)], 2003 10 20, 2003 10 30, 2008 20.

<...>

6. Komisija 5 dalyje nustatytą sąrašą gali papildyti kitais produktais arba produktus iš jo išbraukti.“

9 Pagal Reglamento Nr. 1972/2003 10 straipsnį:

„Šis reglamentas įsigalioja taikant <...> Stojimo sutartį ir tos Sutarties įsigaliojimo Europos Sąjungoje dieną.

Jis taikomas iki 2007 m. balandžio 30 d.“

10 Reglamentu Nr. 735/2004, kiek tai susiję su Lenkijos Respublika, į Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnio 5 dalyje aštuntoje įtrauktoje esantį sąrašą buvo, be kita ko, įtraukti septyni KN kodams 0202 30 10, 0202 30 50, 0207 14 10, 0207 14 70, 1602 32 11, 2008 30 55 ir 2008 30 75 priklausantys produktai. Reglamentu Nr. 735/2004 buvo pakeistas tik aptariamasis sąrašas, o ne kitų šioje byloje ginčijamų Reglamento Nr. 1972/2003 nuostatų tekstas.

Ieškinys Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

- 11 2004 m. birželio 28 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje pateiktu pareiškimu Lenkijos Respublika, remdamasi EB 230 straipsniu, pareiškė ieškinį dėl Reglamento Nr. 1972/2003, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 735/2004, 3 straipsnio ir 4 straipsnio 3 dalies bei 5 dalies aštuntos įtraukos panaikinimo.
- 12 Grįsdama ieškinį, kuris buvo suskirstytas į keturias dalis, Lenkijos Respublika buvo pateikusi dešimt ieškinio pagrindų, kurie buvo susiję su laisvo prekių judėjimo principo, nediskriminavimo dėl nacionalinės priklausomybės principo, teisėtų lūkesčių apsaugos principo, proporcingumo principo pažeidimu, su Komisijos nekompetentingumu, su 2003 m. Stojimo akto 22 ir 41 straipsnių pažeidimu, su nemotyvuotumu ar nepakankamu motyvuotumu ir su piktnaudžiavimu įgaliojimais.
- 13 Atsiliepime į ieškinį Komisija pareiškė, kad šis ieškinys buvo pateiktas pavėluotai.
- 14 Skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas, priimdamas sprendimą išplėstinėje kolegijoje, pripažino nepriimtina su Reglamentu Nr. 1972/2003 susijusią minėto ieškinio dalį.
- 15 Nustatęs, kad EB 230 straipsnio penktoje pastraipoje numatytas dviejų mėnesių ieškinio pateikimo terminas turi būti skaičiuojamas nuo Reglamento Nr. 1972/2003 paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* datos, t. y. 2003 m. lapkričio 11 d., Pirmosios instancijos teismas, atsižvelgdamas į įvairius procedūrinius terminus, nusprendė, kad bendrasis terminas, nustatytas ieškiniui dėl Reglamento Nr. 1972/2003 panaikinimo, suėjo 2004 m. vasario 4 d. vidurnaktį.
- 16 Kadangi Lenkijos Respublikos ieškinys buvo pateiktas 2004 m. birželio 28 d., Pirmosios instancijos teismas pripažino jį pavėluotai, kiek tai susiję su prašymu panaikinti Reglamentą Nr. 1972/2003.
- 17 Atvirškiai, kalbėdamas apie tą Lenkijos Respublikos pateikto ieškinio dalį, kuri susijusi su Reglamentu Nr. 735/2004, Pirmosios instancijos teismas ją pripažino priimtina, nes ją galima aiškinti kaip prašymą panaikinti Reglamentą Nr. 735/2004, kiek pagal jį šios valstybės narės atveju septyniems papildomiems produktams pradedamos taikyti tos pačios priemonės kaip ir tos, kurios iš pradžių buvo įvestos Reglamentu Nr. 1972/2003 kitiems produktams.
- 18 Vis dėlto, išsakydamas nuomonę dėl bylos esmės, Pirmosios instancijos teismas atmetė visus pateiktus ieškinio pagrindus.
- 19 Todėl visas ieškinys buvo atmestas.

Šalių reikalavimai

- 20 Apeliaciniu skundu Lenkijos Respublika prašo Teisingumo Teismo panaikinti skundžiamą sprendimą ir Reglamento Nr. 1972/2003, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 735/2004, 3 straipsnį ir 4 straipsnio 3 dalį bei 5 dalies aštuntą įtrauką.
- 21 Europos Komisija prašo Teisingumo Teismo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš Lenkijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

Pirminės pastabos

- 22 Atsakydama į kiekvieną Lenkijos Respublikos pateiktą pagrindą apeliaciniam skundui pagrįsti Komisija pirmiausia tvirtina, kad kai kurie iš šių apeliacinio skundo pagrindų yra nepriimtini, nes pagrįsti tais pačiais argumentais kaip ir išdėstytieji pirminiame ieškinyje, ir juose nėra aiškiai nurodyta, dėl kokių priežasčių Pirmosios instancijos teismo sprendimas neteisingas.

- 23 Reikia priminti, jog iš SESV 256 straipsnio ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos išplaukia, kad apeliacinis skundas paduodamas tik dėl teisės klausimų ir turi būti pagrįstas pagrindais, susijusiais su Bendrojo Teismo nekompetencija, procedūros pažeidimais Bendrajame Teisme, kurie daro poveikį apelianto interesams, arba minėto teismo padarytu Sąjungos teisės pažeidimu (šiuo klausimu žr. 1994 m. birželio 1 d. Sprendimo *Komisija prieš Brazzelli Lualdi ir kt.*, C-136/92 P, Rink. p. I-1981, 47 punktą).
- 24 Todėl tik Bendrasis Teismas gali nustatyti faktines aplinkybes, išskyrus atvejus, kai jo išvados iš esmės neatitinka jam pateiktų bylos dokumentų, ir įvertinti šias faktines aplinkybes. Taigi šių faktinių aplinkybių konstatavimas ir jų vertinimas, išskyrus atvejus, kai jie buvo iškraipyti, savaime nėra Teisingumo Teismo kontrolei priklausantis teisės klausimas (šiuo klausimu, be kita ko, žr. 2001 m. spalio 2 d. Sprendimo *EIB prieš Hautem*, C-449/99 P, Rink. p. I-6733, 44 punktą ir 2006 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied prieš Komisiją*, C-105/04 P, Rink. p. I-8725, 69 ir 70 punktus).
- 25 Be to, iš SESV 256 straipsnio ir Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos bei Teisingumo Teismo procedūros reglamento 112 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkto matyti, kad apeliaciniame skunde turi būti tiksliai nurodytos sprendimo, kurį prašoma panaikinti, skundžiamos dalys ir teisiniai argumentai, konkrečiai pagrindžiantys šį prašymą (žr., be kita ko, 2000 m. liepos 4 d. Sprendimo *Bergaderm ir Goupil prieš Komisiją*, C-352/98 P, Rink. p. I-5291, 34 punktą; 2003 m. kovo 6 d. Sprendimo *Interporc prieš Komisiją*, C-41/00 P, Rink. p. I-2125, 15 punktą ir 2006 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Reynolds Tobacco ir kt. prieš Komisiją*, C-131/03 P, Rink. p. I-7795, 49 punktą).
- 26 Taigi apeliacinis skundas, kuriame tik pakartojami ar pažodžiui atpasakojami Bendrajame Teisme pateikti ieškinio pagrindai ir argumentai, įskaitant paremtus faktinėmis aplinkybėmis, į kurias Pirmosios instancijos teismas aiškiai neatsižvelgė, neatitinka iš šių nuostatų kylančių motyvavimo reikalavimų (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *Interporc prieš Komisiją* 16 punktą). Toks apeliacinis skundas tėra vien prašymas iš naujo išnagrinėti Bendrojo Teismo nagrinėtą ieškinį, o tai nepriskiriama Teisingumo Teismo kompetencijai (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *Reynolds Tobacco ir kt. prieš Komisiją* 50 punktą).
- 27 Vis dėlto, jeigu apeliantas ginčija Bendrojo Teismo pateiktą Sąjungos teisės aiškinimą ar jos taikymą, pirmojoje instancijoje nagrinėti teisės klausimai gali būti iš naujo nagrinėjami apeliaciniame procese. (2000 m. liepos 13 d. Sprendimo *Salzgitter prieš Komisiją*, C-210/98 P, Rink. p. I-5843, 43 punktą). Jeigu apeliantas negalėtų taip grįsti savo apeliacinio skundo Bendrajame Teisme pateiktais ieškinio pagrindais ir argumentais, apeliacinis procesas netektų dalies prasmės (minėto Sprendimo *Interporc prieš Komisiją* 17 punktą).
- 28 Nagrinėjamu atveju apeliaciniu skundu iš esmės keliamas klausimas dėl Pirmosios instancijos teismo pozicijos keliais pirmojoje instancijoje jam pateiktais teisės klausimais, kiek tai susiję, viena vertus, su Lenkijos Respublikos pareikšto ieškinio priimtinumu, be kita ko, turint omenyje teisę į veiksmingą teisminę gynybą, ir, kita vertus, su tam tikrų pereinamojo laikotarpio priemonių žemės ūkio srityje teisėtumu, visų pirma atsižvelgiant į 2003 m. Stojimo akto 41 straipsnį ir įvairius bendruosius Sąjungos teisės principus. Taigi, kiek šiame apeliaciniame skunde tiksliai nurodomi kritikuojami skundžiamo sprendimo punktai ir pateikiami tikslūs pagrindai ir argumentai, kuriais jis yra grindžiamas, jis negali būti pripažintas nepriimtinas visas.
- 29 Konkrečių įvairiems apeliacinio skundo pagrindams pagrįsti pateiktų argumentų priimtinumas turi būti įvertintas atsižvelgiant būtent į šiuos išdėstytus kriterijus.

Dėl ieškinio pirmojoje instancijoje priimtimumo, kiek juo buvo siekiama panaikinti Reglamentą Nr. 1972/2003

- 30 Apeliaciniam skundai dėl skundžiamo sprendimo, kiek jame buvo pripažinti nepriimtini reikalavimai panaikinti Reglamentą Nr. 1972/2003 dėl to, kad jos ieškinys buvo pateiktas pavėluotai, pagrįsti Lenkijos Respublika pateikia penkis apeliacinio skundo pagrindus. Šie apeliacinio skundo pagrindai susiję, pirma, su ne viso Reglamento Nr. 1972/2003 paskelbimu, antra, su neteisingu EB 230 straipsnio

ketvirtos pastraipos išaiškinimu, trečia, su svarbių teisinės Bendrijos principų ir veiksmingos teisminės gynybos principo pažeidimu, ketvirta, su solidarumo ir sąžiningumo principų bei procedūrinių taisyklių pažeidimu ir, penkta, su nemotyvavimu.

- 31 Pirmiausia reikia nagrinėti trečiąją apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su svarbių teisinės Bendrijos principų ir veiksmingos teisminės gynybos principo pažeidimu.

Dėl trečiojo apeliacinio skundo pagrindo

– Šalių argumentai

- 32 Lenkijos Respublika tvirtina, kad pripažinęs iš dalies nepriimtiniu jos ieškinį dėl panaikinimo Pirmosios instancijos teismas atėmė iš naujų valstybių narių jų teisę remiantis EB 230 straipsnio antra pastraipa pateikti teisminei kontrolei Reglamento Nr. 1972/2003 nuostatas, nepaisant aplinkybės, jog šis reglamentas joms buvo skirtas kaip valstybėms narėms.
- 33 Primindama, kad griežtas Bendrijos teisės aktų dėl procesinių terminų taikymas atitinka teisinio saugumo reikalavimą ir būtinybę išvengti bet kokios diskriminacijos ar neobjektyvaus požiūrio vykdant teisingumą, Lenkijos Respublika mano, jog toks taikymas negali pateisinti nelygybės teisminės gynybos srityje, kylančios dėl aplinkybės, kad naujosios valstybės narės negali ginčyti Reglamento Nr. 1972/2003 teisėtumo, kaip valstybės narės statusą turinčios valstybės, nors šis reglamentas turi joms ypatingą poveikį.
- 34 Siekdama pagrįsti apeliacinio skundo pagrindą, Lenkijos Respublika, viena vertus, remiasi 1986 m. balandžio 23 d. Sprendimu *Les Verts prieš Parlamentą* (294/83, Rink. p. 1339, 23 punktas), iš kurio, jos nuomone, išplaukia, kad Europos Ekonominė bendrija yra teisinė bendrija tuo požiūriu, jog nei valstybės narės, nei jos institucijos neišvengia jų teisės aktų atitikties pagrindinei konstitucinei chartijai, kurią sudaro EB sutartis, kontrolės. Kita vertus, Lenkijos Respublika daro nuorodą į generalinio advokato M. Poiarės Maduro išvadą byloje, kurioje buvo priimtas 2007 m. spalio 23 d. Sprendimas *Lenkija prieš Tarybą* (C-273/04, Rink. p. I-8925, 50 punktas), prieidama prie išvados, kad Pirmosios instancijos teismas akivaizdžiai pažeidė svarbius teisinės Bendrijos principus ir veiksmingos teisminės gynybos principą.
- 35 Komisija tvirtina, kad atmetęs kaip nepriimtina pavėluotai pateiktą ieškinį Pirmosios instancijos teismas nepažeidė nei veiksmingos teisminės gynybos principo, nei svarbių teisinės Bendrijos principų. Be to, anot jos, priešingai, nei teigia Lenkijos Respublika, aplinkybė, kad įsigaliojus Stojimo sutarčiai ir 2003 m. Stojimo aktui jos statusas, kaip paprastos ieškovės, pasikeitė į privilegijuotos ieškovės statusą, neleidžia nukrypti nuo principo, pagal kurį procesiniai terminai turi būti taikomi griežtai.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 36 Šiuo apeliacinio skundo pagrindu Lenkijos Respublika kaltina Pirmosios instancijos teismą atmetus jos argumentą, pagal kurį Reglamentas Nr. 1972/2003 buvo skirtas visoms valstybėms narėms, įskaitant Lenkijos Respubliką, todėl ji turėjo galėti kreiptis dėl jo į teismą kaip ieškovė pagal EB 230 straipsnio antrą pastraipą.
- 37 Šiuo klausimu Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 46 punkte pirmiausia pažymėjo, kad nors 2003 m. Stojimo akte nustatyta konkreti galimybė Bendrijos institucijoms priimti tam tikras priemones laikotarpiu nuo šio akto pasirašymo iki naujų valstybių narių įstojimo datos, šiame akte nenumatyta jokių nukrypti nuo Bendrijos aktų teisėtumo kontrolės sistemos leidžiančių nuostatų.
- 38 Toliau skundžiamo sprendimo 47 punkte Pirmosios instancijos teismas, darydamas nuorodą į 1987 m. sausio 15 d. Sprendimą *Misset prieš Tarybą* (152/85, Rink. p. 223, 11 punktas), priminė, kad Bendrijos teisės aktai dėl procesinių terminų taikomi griežtai.

- 39 Galiausiai aptariamo sprendimo 48 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad „jei Lenkijos Respublikos argumentas reiškia, kad ji manė, jog pirma reikėjo įgyti valstybės narės statusą, kad būtų galima pateikti ieškinį, reikia pabrėžti, kad EB 230 straipsnyje nustatytas terminas ieškiniui pateikti taikomas visuotinai“ ir kad „Lenkijos Respublika neprivalėjo tuo metu turėti valstybės narės statuso“. Pirmosios instancijos teismas papildė, kad „šis terminas ieškiniui pateikti bet kuriuo atveju yra jai taikomas kaip juridiniam asmeniui“.
- 40 Siekiant atsakyti į klausimą, ar Lenkijos Respublika galėjo veiksmingai ginčyti Reglamentą Nr. 1972/2003 kaip ieškovė pagal EB 230 straipsnio antrą pastraipą, reikia priminti, kad Stojimo sutarties 2 straipsnio 3 dalyje aiškiai numatyta Sąjungos institucijų galimybė priimti tam tikras priemones iki stojimo.
- 41 Tarp šių priemonių, be kita ko, yra 2003 m. Stojimo akto 41 straipsnis, pagal kurį Komisija įgaliota priimti bet kokias pereinamojo laikotarpio priemones, kurios yra būtinos perėjimui nuo esamo režimo naujosiose valstybėse prie režimo, kuris atsiranda dėl bendros žemės ūkio politikos taikymo, palengvinti.
- 42 Reglamentas Nr. 1972/2003 buvo priimtas šio straipsnio pagrindu ir, kaip savo išvados byloje, kurioje priimtas šios dienos Sprendimas *Lenkija prieš Komisiją* (C-336/09 P), 27 punkte pažymėjo generalinis advokatas, jis yra vienas iš teisės aktų, kurie buvo priimti dėl stojimo.
- 43 Taigi, kadangi Reglamentas Nr. 1972/2003 buvo priimtas tarp 2003 m. Stojimo sutarties ir Stojimo akto pasirašymo dienos ir jų įsigaliojimo, jis skiriasi nuo kitų *acquis communautaire* nuostatų, kurios jau galiojo pasirašant Stojimo sutartį ir Stojimo aktą.
- 44 Taip pat, nepaisant to, kad Reglamentas Nr. 1972/2003 buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* iki naujų valstybių narių stojimo, neginčytina, jog šiuo reglamentu sukurtos priemonės visų pirma buvo skirtos taikyti šioms naujoms valstybėms narėms nuo jų įstojimo į Sąjungą. Taigi pagal šio reglamento 10 straipsnį jis įsigaliojo taikant Stojimo sutartį ir šios sutarties įsigaliojimo dieną.
- 45 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad, kaip savo išvados byloje, kurioje priimtas minėtas šios dienos Sprendimas *Lenkija prieš Komisiją*, 39 ir 40 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, Reglamentu Nr. 1972/2003 naujosios valstybės narės poveikis pradėtas daryti tik nuo jų įstojimo dienos kaip turinčioms valstybių narių statusą ir jos turėjo turėti galimybę ginčyti jo nuostatas turėdamos tokį statusą.
- 46 Nagrinėjamu atveju pasirodo, kad dėl Reglamento Nr. 1972/2003 paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* datos 2003 m. lapkričio 11 d. EB 230 straipsnyje numatytas dviejų mėnesių ieškinio padavimo terminas buvo pasibaigęs iki tol, kol Lenkijos Respublika savo įstojimo į Sąjungą dieną, t. y. 2004 m. gegužės 1 d., įgijo valstybės narės statusą.
- 47 Taigi naujosios valstybės narės neturėjo galimybės per nustatytą terminą kaip ieškovės pagal EB 230 straipsnio antrą pastraipą pareikšti ieškinio dėl Stojimo sutarties 2 straipsnio 3 dalies pagrindu priimtų teisės aktų.
- 48 Reikia priminti, kad Sąjunga yra teisinė sąjunga, kurioje jos institucijos neišvengia jų aktų atitikties, visų pirma Sutarčiai ir pagrindiniams teisės principams, kontrolės (žr. 2008 m. rugsėjo 3 d. Sprendimo *Kadi ir Al Barakaat International Foundation prieš Tarybą ir Komisiją*, C-402/05 P ir C-415/05 P, Rink. p. I-6351, 281 punktą ir 2010 m. birželio 29 d. Sprendimo *E ir F*, C-550/09, Rink. p. I-6213, 44 punktą).
- 49 Šie principai sudaro patį šios Sąjungos pagrindą ir jų paisymas suponuoja, kad, kaip šiuo metu tiesiogiai numatyta ESS 4 straipsnio 2 dalyje, naujosios valstybės narės turi būti traktuojamos vienodai kaip ir senosios valstybės narės.

- 50 Todėl naujosios valstybės narės dėl visų teisės aktų, kurie, kaip ginčijamasis nagrinėjamoje byloje, buvo priimti Stojimo sutarties 2 straipsnio 3 dalies pagrindu ir kurie daro joms poveikį kaip turinčioms valstybės narės statusą, turi turėti teisę pareikšti ieškinį kaip ieškovės pagal EB 230 straipsnio antrą pastraipą.
- 51 Kadangi pastarąjį statusą naujosios valstybės narės įgijo tik Stojimo sutarties ir 2003 m. Stojimo akto įsigaliojimo dieną, darytina prielaida, kad šių valstybių atžvilgiu EB 230 straipsnio penktoje pastraipoje numatytas ieškinio padavimo terminas, kiek tai susiję su tokio tipo teisės aktais, kaip antai nagrinėjamas šioje byloje, prasidėjo tik nuo šios datos, t. y. nagrinėjamu atveju – 2004 m. gegužės 1 d.
- 52 Taigi, nepaisydamas ypatingų šios bylos aplinkybių, Pirmosios instancijos teismas klaidingai nusprendė, kad EB 230 straipsnyje numatytas ieškinio pareiškimas, kiek tai susiję su Lenkijos Respublika, nereikalavo turėti valstybės narės statuso, ir tuo remdamasis padarė išvadą, kad 2004 m. birželio 28 d. šios valstybės narės pareikštas ieškinyš dėl Reglamento Nr. 1972/2004 buvo pavėluotas, todėl nepriimtinas.
- 53 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad trečiasis apeliacinio skundo pagrindas pripažintinas pagrįstu.
- 54 Todėl konstatuotina, kad skundžiamame sprendime padaryta teisės klaida, nes Lenkijos Respublikos ieškinyš dėl panaikinimo, kiek jis susijęs su Reglamentu Nr. 1972/2003, pripažintas nepriimtinu.
- 55 Vis dėlto, kadangi Pirmosios instancijos teismas, analizuodamas ieškinio pagrindus, pateiktus dėl Reglamento Nr. 735/2004, išnagrinėjo ir materialinius ieškinio pagrindus, pateiktus dėl Reglamento Nr. 1972/2003, pirmesniame šio sprendimo punkte konstatuota teisės klaida negali lemti skundžiamo sprendimo panaikinimo.
- 56 Neginčytina, kad pirminiame ieškinyje dėl Reglamento Nr. 735/2004 pateikti ieškinio pagrindai buvo identiški dėl Reglamento Nr. 1972/2003 pateiktiems ieškinio pagrindams ir kad skundžiamame sprendime Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo visus pateiktus ieškinio pagrindus.
- 57 Taigi apeliacinio skundo stadijoje Teisingumo Teismas turi išnagrinėti apeliacinio skundo pagrindus, kuriuos Lenkijos Respublika pateikė dėl skundžiamame sprendime esančių konstatavimų dėl bylos esmės.
- Dėl skundžiamo sprendimo, kiek jame iš esmės atmesti ieškinio reikalavimai dėl Reglamento Nr. 735/2004 panaikinimo*
- 58 Apeliacinį skundą, pateiktą dėl skundžiamo sprendimo, kiek šiuo iš esmės atmesti ieškinio reikalavimai dėl Reglamento Nr. 1972/2003 panaikinimo, galima suskirstyti į tris dalis ir jame yra aštuoni apeliacinio skundo pagrindai.
- 59 Pirmoji apeliacinio skundo dalis pateikta dėl skundžiamo sprendimo, nes juo buvo atmestas prašymas panaikinti Reglamentą Nr. 735/2004, kiek, juo remiantis, septynioms Lenkijos kilmės produktų kategorijoms pradėta taikyti Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnio 3 dalyje numatyta priemonė. Šioje apeliacinio skundo dalyje Lenkijos Respublika pateikė du apeliacinio skundo pagrindus (pirmasis ir antrasis apeliacinio skundo pagrindai).
- 60 Antroji apeliacinio skundo dalis pateikta dėl skundžiamo sprendimo, nes juo buvo atmestas prašymas panaikinti minėtą reglamentą, kiek, juo remiantis, septynios Lenkijos kilmės produktų kategorijos buvo įtrauktos į Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnio 5 dalies aštuntoje įtraukoje esantį sąrašą. Šioje apeliacinio skundo dalyje Lenkijos Respublika pateikė vieną apeliacinio skundo pagrindą (trečiasis apeliacinio skundo pagrindas).
- 61 Trečioji apeliacinio skundo dalis pateikta dėl skundžiamo sprendimo, nes juo buvo atmestas prašymas panaikinti Reglamentą Nr. 735/2004, kiek, juo remiantis, septynioms produktų kategorijoms pradėta taikyti Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatyta priemonė. Šioje apeliacinio skundo dalyje Lenkijos Respublika pateikė penkis apeliacinio skundo pagrindus (ketvirtasis–aštuntasis apeliacinio skundo pagrindai).

Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo

– Šalių argumentai

- 62 Pateikdama pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su 2003 m. Stojimo akto 41 straipsnio ir proporcingumo principo pažeidimu, Lenkijos Respublika kaltina Pirmosios instancijos teismą, jog nusprendė, kad Reglamento Nr. 1972/2003 numatytas mokesčio už atsargų perteklių dydis buvo tinkamas ir reikalingas ginčijama pereinamojo laikotarpio priemone siekiamam tikslui įgyvendinti.
- 63 Pirmiausia Lenkijos Respublika teigia, kad įvairių maito mokesčių skirtumą atitinkantis mokestis būtų buvęs pakankamas Reglamentu Nr. 1972/2003 siekiamiems tikslams įgyvendinti. Anot jos, Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnio 3 dalyje numatytas mokesčio už atsargų perteklių dydis viršija maksimalią ribą, kurią buvo apibrėžęs generalinis advokatas J. Mischo savo išvados byloje, kurioje priimtas 2002 m. sausio 15 d. Sprendimas *Weidacher* (C-179/00, Rink. p. I-501), 58 punkte, iš kurio išplaukia, kad proporcingumo principo paisoma, jeigu mokestis neutralizuoja spekuliacinį pelną ir sulygina atsargų pertekliaus turėtoją su kitais ūkio subjektais. Nagrinėjamu atveju, Lenkijos Respublikos nuomone, mokestis slepia papildomą sankcijos elementą ir lemia, kad atsargų pertekliaus turėtojas atsiduria nepalankesnėje konkurencinėje situacijoje, palyginti su senųjų valstybių narių ūkio subjektų situacija. Lenkijos Respublikos teigimu, nepateikęs jokio pateisinimo Pirmosios instancijos teismas pakeitė minėtame Sprendime *Weidacher* pasitelktą kriterijų, kiek tai susiję su proporcingumo principo taikymu.
- 64 Toliau Lenkijos Respublika tvirtina, kad Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnio 3 dalyje numatytas mokesčio dydis, turint omenyje jo įvedimą, kiek tai susiję su Reglamentu Nr. 1972/2003 ištrauktais produktais, t. y. vienuolika dienų iki įstojimo į Sąjungą, negalėjo padėti pasiekti prevencijos tikslų. Ji pabrėžia, kad, kiek tai susiję su ginčijamo mokesčio dydžiu, Pirmosios instancijos teismas kaip pagrindinį pateisinimą panaudojo būtinybę užkirsti kelią ir atgrasyti nuo atsargų pertekliaus kaupimo iš nacionalinės gamybos. Atsižvelgiant į Reglamento Nr. 735/2004 priėmimo datą ir dėl ilgo žemės ūkio gamybos ciklo būtinybę užkirsti kelią ir atgrasyti nuo atsargų pertekliaus kaupimo negalėjo pateisinti aptariamo mokesčio dydžio. Anot Lenkijos Respublikos, Pirmosios instancijos teismo pagrindimas bet kuriuo atveju stokoja logikos ta prasme, kad prevencijos ir atgrasymo tikslus galima įgyvendinti tik ateityje ir jie negali būti svarbūs jau pagamintų ir sukauptų atsargų atveju.
- 65 Galiausiai Lenkijos Respublika mano, kad Pirmosios instancijos teismas neteisingai nekonstatavo akivaizdaus ryšio nebuvimo tarp Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnio 3 dalyje numatyto mokesčio už atsargų perteklių dydžio ir šiuo reglamentu siekiamų tikslų. Net jeigu būtų daroma prielaida, kad šis mokestis galėtų turėti atgrasomąjį poveikį, Lenkijos Respublika teigia, kad nėra jokio ryšio tarp šio mokesčio dydžio ir spekuliacijos pavojaus. Jos nuomone, kalbant apie iki stojimo į Lenkiją importuotus produktus, šis pavojus išplaukia ne iš Bendrijos importo muitų, o iš Bendrijos importo muitų ir Lenkijos importo muitų skirtumo. Lenkijos Respublika pabrėžia, kad būtent tokio metodo buvo laikytasi per vėlesnę Sąjungos plėtrą priimant Bulgarijos Respubliką ir Rumunijos Respubliką. Be to, apeliante teigia, kad, kiek tai susiję su nacionaline gamyba, spekuliacinis pelnas atitinka, priešingai, nei skundžiamo sprendimo 115 punkte konstatavo Pirmosios instancijos teismas, skirtumą tarp Bendrijos importo maito ir papildomos nacionalinės gamybos sąnaudų, kurios gali stipriai skirtis, nelygu produktas.
- 66 Komisija prašo pripažinti pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą nepriimtiniu tvirtindama, kad Lenkijos Respublika iš esmės tik pakartoja tai, ką jau buvo pareiškusi pirmojoje instancijoje.
- 67 Papildomai dėl maksimalaus nagrinėjamo mokesčio dydžio Komisija mano, jog Pirmosios instancijos teismas teisingai pabrėžė, kad savo išvadoje minėtam Sprendimui *Weidacher* generalinis advokatas J. Mischo analizavo vien laukiant 1995 m. Sąjungos plėtros įvestas priemones ir kad, kiek tai susiję su proporcingumo principu, minėtame sprendime nėra nustatyta jokia mokesčio už atsargų perteklių riba.

68 Kalbėdama apie šio mokesčio įvedimo datą, Komisija, priminusi, kad galimybė išplėsti produktų sąrašą dėl rinkos situacijos pasikeitimo tiesiogiai numatyta Reglamente Nr. 1972/2003, teigia, jog Reglamente Nr. 735/2004 numatyti produktai buvo pridėti laiku.

69 Dėl santykio tarp aptariamo mokesčio dydžio ir spekuliacijos pavojaus Komisija tvirtina, jog Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė, kad spekuliacinio pelno neutralizavimas nėra vienintelis nagrinėjamas reglamentais siekiamas tikslas ir kad mokestis, atitinkantis skirtumą tarp Bendrijos ir Lenkijoje taikomų importo muitų, neturėtų atgrasomojo poveikio atsargų pertekliaus kaupimui iš nacionalinės gamybos.

– Teisingumo Teismo vertinimas

70 Pirmiausia reikia konstatuoti, kad, priešingai nei, kaip atrodo, teigia Komisija, pirmajame Lenkijos Respublikos pateiktame materialiniame apeliacinio skundo pagrinde neapsiribojama pirmojoje instancijoje išdėstytų argumentų pakartojimu. Priešingai, Lenkijos Respublika prašo Teisingumo Teismo patikrinti sąlygas, kuriomis Pirmosios instancijos teismas išaiškino ir taikė proporcingumo principą.

71 Šiuo klausimu reikia pabrėžti, kad, remiantis Teisingumo Teismo praktika ir kaip skundžiamo sprendimo 106 punkte teisingai pažymėjo Pirmosios instancijos teismas, Komisija, įgyvendindama Tarybos, taigi ir Stojimo akto autorių, jai suteiktą kompetenciją bendros žemės ūkio politikos srityje, šiame akte nustatytoms taisyklėms įgyvendinti gali būti priversta pasinaudoti didele diskrecija, todėl įtakos tokios priemonės teisėtumui gali turėti vien akivaizdžiai netinkamas priimtose priemonės pobūdis, palyginti su kompetentingos institucijos ketinamu siekti tikslu (žr. minėto Sprendimo *Weidacher* 26 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

72 Tai reiškia, kad, kiek tai susiję su proporcingumo principo vertinimu, Pirmosios instancijos teismas turi patikrinti tik tai, ar Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnio 3 dalyje numatytas mokesčio už atsargų perteklių dydis, t. y. 2004 m. gegužės 1 d. *erga omnes* taikomas importo muitas, akivaizdžiai neviršija to, kas reikalinga Komisijos ketinamiems siekti tikslams įgyvendinti.

73 Pirma, kiek tai susiję su Lenkijos Respublikos pateiktu argumentu dėl maksimalaus mokesčio už atsargų perteklių dydžio, kildinamu iš minėto Sprendimo *Weidacher*, Pirmosios instancijos teismas nusprendė:

„108 Savo teiginiui pagrįsti Lenkijos Respublika remiasi <...> minėtu sprendimu *Weidacher*. Šiame sprendime patvirtinta generalinio advokato J. Mischo [išvados 58 punkte] išreikšta nuomonė, kad aptariamasis apmokestinimas nepažeidžia proporcingumo principo, nes jo vienintelė pasekmė yra nepagrįsto pranašumo panaikinimas, o atsargų savininkas nėra baudžiamas <...>.

109 Reikia pabrėžti, kad, priešingai, nei numatyta ginčijamo mokesčio atveju, aptariamo mokesčio suma byloje, kurioje buvo priimtas <...> minėtas sprendimas *Weidacher*, atitinka Bendrijos ir tuometinių naujųjų valstybių narių importo muitų skirtumą. Dėl šios priežasties generalinis advokatas J. Mischo galėjo apsiriboti tik nuomone, kad šiuo mokesčiu buvo siekta panaikinti bet kokių minėtų valstybių narių ūkio subjektų interesą spekuliuoti 1995 m. Europos Sąjungos plėtra iki šios datos perkant žemės ūkio produktus, kuriems taikomas mažesnis Bendrijos importo mokestis, ir juos parduodant jau išplėstos Bendrijos rinkoje.

110 Tačiau tai, kas išdėstyta, nedaro įtakos klausimui, ar didesnis mokestis taip pat gali būti laikomas proporcingu siekiamo tikslo atžvilgiu.

111 Šiuo atveju svarbu pabrėžti, kad, priešingai, nei teigia Lenkijos Respublika, tikslas, kurio siekia Komisija nustatydamą ginčijamą mokestį, yra ne tik užkirsti kelią kaupiti aptariamų produktų atsargas spekuliaciniais su prekyba susijusiais tikslais, bet paprasčiausiai užkirsti kelią kaupiti perteklines atsargas, t. y. atsargas, kurios nėra įprasto naujų valstybių narių turimo likučio dalis.

Tokią išvadą galima daryti remiantis Reglamento Nr. 1972/2003 [trečia] konstatuojamąja dalimi. Šioje konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad nors prekybos srautų nukreipimai, galintys dezorganizuoti rinkos organizavimą, dažnai apima produktus, kurie vežami specialiai plėtos dingstimi, perteklinės atsargos, su kuriomis siekiama kovoti Reglamentu Nr. 1972/2003 nustatytomis priemonėmis, taip pat gali atsirasti dėl nacionalinės gamybos.

- 112 Taip pat reikia atkreipti dėmesį, kad Komisijos taikomas metodas dera su [2003 m.] Stojimo akto autorių nuomone, kad perteklinės atsargos turi būti panaikintos naujų valstybių narių sąskaita. [2003 m.] Stojimo akto IV priedo 4 [skyriaus] 1 ir 2 [puntuose] aiškiai pasakyta, kad dėl nacionalinės gamybos naujose valstybėse narėse atsiradusių perteklinių atsargų egzistavimas kenkia bendram žemės ūkio rinkų organizavimui. Stojimo akto autoriai niekaip neapribojo minėtos pareigos tik dėl prekybos atsiradusiomis atsargomis.“
- 74 Pirmosios instancijos teismas nepadarė jokios teisės klaidos, kai skundžiamo sprendimo 110 punkte nusprendė, kad minėtame Sprendime *Weidacher* Teisingumo Teismo padaryta išvada negali turėti įtakos klausimui, ar didesnis mokestis taip pat gali būti laikomas proporcingu siekiamo tikslo atžvilgiu.
- 75 Skundžiamo sprendimo 109 punkte priminęs, kad Bendrijos ir naujųjų valstybių narių importo muitų skirtumą atitinkančio mokesčio įvedimu, nagrinėtu byloje, kurioje buvo priimtas minėtas Sprendimas *Weidacher*, buvo siekiama užkirsti kelią spekuliacijai iš prekybos aptariamais produktais, kurios būtų ėmęsi naujųjų valstybių narių ūkio subjektai, skundžiamo sprendimo 111 punkte Pirmosios instancijos teismas patikslino, kad Reglamentu Nr. 1972/2003 siekiamas tikslas buvo ne tik užkirsti kelią kaupti produktų atsargas spekuliaciniais su prekyba susijusiais tikslais, bet paprasčiausia užkirsti kelią kaupti perteklines atsargas, kalbant ne vien apie dirbtinai pervežtus produktus, bet ir apie produktus iš nacionalinės gamybos.
- 76 Pirmosios instancijos teismas pridūrė, kad ginčijamo mokesčio dydis atitiko idėją, kad 2003 m. Stojimo akto kūrėjai turėjo perteklinių atsargų, nes šio akto IV priedo 4 skyriuje tokių atsargų iš nacionalinės gamybos naujosiose valstybėse narėse buvimas įvardijamas kaip kenkiantis bendram žemės ūkio rinkų organizavimui.
- 77 Lenkijos Respublikos teiginys, kad Pirmosios instancijos teismas nepagrįstai pakeitė minėtame Sprendime *Weidacher* Teisingumo Teismo taikytą kriterijų, reikia atmesti kaip nepagrįstą, nes skundžiamo sprendimo 109–112 punktuose Pirmosios instancijos teismas detaliai paaiškino, kaip Reglamentu Nr. 1972/2003 siekiamas tikslas skiriasi nuo tikslo, kurio buvo siekiama byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Weidacher*, nagrinėtu reglamentavimu.
- 78 Antra, kiek tai susiję su Lenkijos Respublikos argumentu, kuriuo teigiama, kad kaupti atsargų perteklių iš nacionalinės gamybos nebuvo įmanoma dėl ilgo gamybos ciklo žemės ūkio srityje, Pirmosios instancijos teismas nusprendė:
- „118 Tačiau prieš priimant sprendimą dėl pastarojo teiginio pagrįstumo reikia pažymėti, kad Lenkijos Respublika neįrodė, jog perteklinės atsargos negalėjo būti sukauptos iki Reglamento Nr. 735/2004 priėmimo. Taigi, kalbant apie žemės ūkio produktus, kurių kainos naujosiose valstybėse narėse yra mažesnės nei Bendrijoje, minėtose valstybėse įsisteigę ūkio subjektai turi akivaizdų interesą apriboti pardavimą jų kilmės valstybėse, kad galėtų sukaupti atsargas, kurias galės vėliau išleisti į išplėtos Bendrijos rinką, nuo datos, kai jie mano, jog tikėtina, kad plėtra įvyks 2004 m. gegužės 1 d., o taip nutikti galėjo jau tais žemės ūkio metais, kurie buvo iki plėtos, ar net anksčiau.
- 119 Minėti ūkio subjektai taip pat suinteresuoti savo ūkius orientuoti į produktus, kurių kainų skirtumas yra pats didžiausias ir kurie yra tinkamiausi saugoti, bei neauginti aptariamų produktų, kurių kaina Bendrijoje ir nacionalinėje rinkoje yra panašiausia. Pastaraisiais veiksmais taip pat galima sukaupti neįprastai didelį aptariamų produktų kiekį dėl turimų gamybos pajėgumų padidėjimo iki plėtos.“

- 79 Iš to, kas pasakyta, ir, be kita ko, iš frazės „prieš priimant sprendimą dėl pastarojo teiginio pagrįstumo“, pavartotos skundžiamo sprendimo 118 punkto pradžioje, išplaukia, kad Pirmosios instancijos teismas pripažino nereikšmingu Lenkijos Respublikos argumentą dėl gamybos ciklo žemės ūkio srityje trukmės, nes ji nebuvo pateikusi jokių argumentų, galinčių įrodyti, kad atsargų perteklius negalėjo būti sukauptas iki Reglamento Nr. 735/2004 priėmimo.
- 80 Pažymėtina, kad šiame apeliaciniame skunde Lenkijos Respublika nebando ginčyti su įrodymų nebuvimu susijusį pagrindimą, dėl kurio Pirmosios instancijos teismas atmetė minėtą argumentą, bet paprasčiausia apsiriboja to paties argumento pakartojimu, todėl dėl šio sprendimo 26 punkte išdėstytų priežasčių šis pagrindas atmestinas kaip nepriimtinas.
- 81 Bet kuriuo atveju skundžiamo sprendimo 118 ir 119 punktuose Pirmosios instancijos teismas detaliam paaiškino, kaip žemės ūkio metais prieš įstojimą ar net dar anksčiau naujųjų valstybių narių gamintojai galėjo sumažinti savo pardavimus, siekdami sukaupti produktų atsargas arba padidinti tam tikrų produktų gamybos pajėgumus, kad būtų sukauptos atsargos prieš įstojimą į Sąjungą.
- 82 Šiuo klausimu Lenkijos Respublika teigia, kad Pirmosios instancijos teismo pasitelkti argumentai yra priešaringi, nes prevencijos ir atgrasymo tikslas negali būti pasiektas, kai atsargos jau sukauptos.
- 83 Pakanka konstatuoti, kad skundžiamo sprendimo 118 ir 119 punktuose atliktas Pirmosios instancijos teismo nagrinėjimas yra faktinių aplinkybių vertinimas, kuris, kaip išplaukia iš šio sprendimo 23 ir 24 punktuose nurodytos teismų praktikos, išskyrus faktinių aplinkybių ar Pirmosios instancijos teismui pateiktų įrodymų iškraipymo atvejus, savaime nėra Teisingumo Teismo kontrolei priklausantis teisės klausimas.
- 84 Kadangi Lenkijos Respublika neteigia, kad būta tokio iškraipymo, šis argumentas taip pat atmestinas kaip nepriimtinas.
- 85 Trečia, kiek tai susiję su Lenkijos Respublikos argumentu dėl ryšio tarp mokesčio už atsargų perteklių dydžio ir spekuliacijos pavojaus nebuvimo, Pirmosios instancijos teismas nusprendė:
- „114 <...> Lenkijos Respublika pabrėžia, kad mokesčio, kurio suma nustatoma pagal muitą, atitinkantį 2004 m. balandžio 30 d. taikytų Lenkijos ir Bendrijos importo muitų skirtumą, pakaktų perteklinių atsargų kaupimo pavojui išvengti. Tačiau jei toks mokestis gali būti naudingas siekiant užkirsti kelią perteklinėms atsargoms kaupiti importuojant, visiškai neakivaizdu, kad jis būtų pakankamas siekiant užkirsti kelią kaupiti perteklines atsargas iš nacionalinės gamybos.
- 115 Iš tikrųjų, jei aptariamų produktų importas iki 2004 m. gegužės 1 d. būtų apmokestintas Lenkijos importo muitu, kuris yra lygus ar didesnis už Bendrijos importo muitą, arba jei jų kainos Lenkijoje ir Bendrijoje skirtumas būtų toks, kad muitas, atitinkantis Bendrijos ir Lenkijos muitų skirtumą, negalėtų jo kompensuoti, ginčijamo mokesčio sumos nustatymas, atsižvelgiant į muitą, atitinkantį tą skirtumą, nedarytų jokio atgrasomojo poveikio perteklinių atsargų iš nacionalinės gamybos kaupimui, kaip Lenkijos Respublika pati pripažino per teismo posėdį. Taigi tokias atsargas galėjo būti sukauptos naujosiose valstybėse narėse įsisteigę ūkio subjektai dėl Europos Sąjungos plėtros 2004 m. gegužės 1 d., jei iki šios datos aptariamų produktų kaina Bendrijoje būtų buvusi didesnė nei Lenkijoje arba jei jų gamybai Bendrijoje būtų buvę taikomi apribojimai, nustatyti remiantis bendrąja žemės ūkio politika, pagal kurią nustatoma bendra gamyba.
- 116 Dėl nacionalinės gamybos atsiradusios perteklinės atsargos, kurios nebūtų apmokestinamos, nuo 2004 m. gegužės 1 d. galėtų trikdyti Bendrijos rinką. Be to, Lenkijos Respublika būtų priversta sunaikinti aptariamą atsargą pagal [2003 m.] Stojimo akto IV priedo 4 [skyrių], todėl Lenkijos ūkio subjektai nebūtinais atsidurtų geresnėje padėtyje nesant ginčijamo mokesčio už aptariamų produktų perteklines atsargas, o Lenkijos Respublika netektų pajamų iš minėto mokesčio ir turėtų finansuoti jų sunaikinimą.“

- 86 Kalbant apie atsargų pertekliaus kaupimą iš importo, pirmiausia reikia atmesti Lenkijos Respublikos argumentą dėl ryšio tarp mokesčio už šias atsargas ir Reglamentu Nr. 1972/2003 siekiamų tikslų nebuvimo ir dėl šiuo klausimu pateikto sugretinimo su 2007 m. įvykusia plėtra.
- 87 Iš skundžiamo sprendimo 114 punkto išplaukia, kad, kiek tai susiję su tikslu užkirsti kelią atsargų pertekliaus kaupimui iš importo, Pirmosios instancijos teismas pripažino naudingumu mokesť, kurio dydis nustatomas pagal skirtumą tarp Lenkijos importo muitų ir Bendrijos importo muitų.
- 88 Vis dėlto dėl atsargų pertekliaus kaupimo iš nacionalinės gamybos jis nusprendė, kad tokio mokesčio naudingumas visiškai nėra akivaizdus.
- 89 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kaip tai matyti iš skundžiamo sprendimo 115 punkto, pati Lenkijos Respublika Pirmosios instancijos teisme pripažino, jog mokesčio už atsargų perteklių dydžio nustatymas pagal muitą, atitinkantį Bendrijos importo muitų ir Lenkijos muitų skirtumą, nedarytų jokio atgrasomojo poveikio perteklinių atsargų kaupimui iš nacionalinės gamybos.
- 90 Šiame apeliaciniame skunde siūlydama įvesti mokesť, kurio dydis būtų nustatomas pagal Bendrijos importo muitų ir kintamų nacionalinės gamybos sąnaudų skirtumą, Lenkijos Respublika ne tik prieštarauja savo pozicijai, kurią ji buvo užėmusi pirmojoje instancijoje, bet ir nenurodo, kaip Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, nusprendęs, kad mokesčio, kurio dydis nustatomas pagal 2004 m. gegužės 1 d. *erga omnes* taikomą importo muitą, įvedimas neatrodo kaip akivaizdžiai neviršijantis to, kas reikalinga, siekiant užkirsti kelią atsargų pertekliaus kaupimui iš nacionalinė gamybos.
- 91 Taigi Lenkijos Respublikos argumentas atmestinas kaip nepagrįstas.
- 92 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad pirmasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti atmestas kaip iš dalies nepriimtinas ir iš dalies nepagrįstas.

Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo

– Šalių argumentai

- 93 Pateikdama antrąjį apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su nediskriminavimo principo pažeidimu, Lenkijos Respublika kaltina Pirmosios instancijos teismą, jog nusprendė, kad Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnio 3 dalyje numatytas mokesť buvo nustatytas remiantis objektyviais diferenciacijos kriterijais.
- 94 Kaip pažymėjo Pirmosios instancijos teismas, nors Lenkijos Respublika pripažino, kad žemės ūkio padėtis naujosiose valstybėse narėse iš esmės skyrėsi nuo padėties senosiose valstybėse narėse, ji manė, jog tokio bendro pobūdžio teiginio negali pakakti, kad Komisija būtų atleista nuo pareigos priimti priemones laikantis nediskriminavimo principo. Anot apeliančios, skundžiamo sprendimo 129 punkte Pirmosios instancijos teismas paprasčiausia patvirtino Lenkijos Respublikos neginčytą galimybę apmokestinti atsargų perteklių, užuot iš esmės ištyręs ieškinio pagrindą dėl nediskriminavimo principo pažeidimo, kiek tai susiję su mokesčių už atsargų perteklių dydžiu.
- 95 Anot Lenkijos Respublikos, Pirmosios instancijos teismo konstatavimas skundžiamo sprendimo 134 punkte taip pat neteisingas, nes Komisijos nurodyti veiksniai turėjo turėti įtakos ne tik produktų, kuriems taikomi mokesčiai už atsargų perteklių, sąrašui, bet ir šių mokesčių dydžiui.
- 96 Komisija mano, kad apeliacinio skundo pagrindas dėl nediskriminavimo principo pažeidimo nėra aiškiai suformuluotas, nes Lenkijos Respublika, atrodo, painioja nediskriminavimo ir proporcingumo principus. Anot jos, šis apeliacinio skundo pagrindas bet kuriuo atveju yra nepagrįstas.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 97 Pirmiausia konstatuotina, kad apeliacinio skundo pagrindo formuluotė neleidžia nustatyti, ar Lenkijos Respublika siekia kritikuoti Komisijos priimtas priemones, ar Pirmosios instancijos teismo nagrinėjimą šiuo klausimu.
- 98 Kiek šiuo apeliaciniu skundu Lenkijos Respublika kaltina Komisiją, jog pažeidė nediskriminavimo principą, reikia konstatuoti, kad tokie argumentai negali būti pateikti Teisingumo Teisme, nes taip tik pakartojami argumentai, jau išdėstyti grindžiant antrąjį ieškinio pagrindą antroje Pirmosios instancijos teismui pateikto ieškinio dalyje, ir kad ši valstybė narė iš tikrųjų siekia, kad jos ieškinys būtų peržiūrėtas Teisingumo Teismo. Remiantis šio sprendimo 26 punkte nurodyta teismų praktika, tokie argumentai nepriimtini.
- 99 Dėl Lenkijos Respublikos argumento, kuriuo teigiama, kad Pirmosios instancijos teismas iš esmės neišnagrinėjo argumentų dėl nediskriminavimo principo pažeidimo, kiek tai susiję su ginčijamų mokesčių dydžiu, reikia priminti, kad kritikuojama skundžiamo sprendimo ištrauka yra toje motyvų dalyje, kurioje Pirmosios instancijos teismas išsakė savo poziciją dėl tariamos diskriminacijos, išplaukiančios iš skirtingo požiūrio į Lenkijos ūkio subjektus ir iki 2004 m. gegužės 1 d. Bendrijoje įsisteigusius ūkio subjektus.
- 100 Minėtoje skundžiamo sprendimo dalyje Pirmosios instancijos teismas nusprendė:
- „128 Šiuo atveju būtina priminti, kad EB 34 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje įtvirtintas Bendrijos gamintojų ir vartotojų nediskriminavimo principas reiškia, kad panašios situacijos neturi būti vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos – vienodai, nebent toks vertinimas yra objektyviai pagrįstas. Taigi skirtingas bendro rinkų organizavimo priemonės pagal regionus arba atsižvelgiant į kitas gamybos ar vartojimo sąlygas galima nustatyti tik atsižvelgiant į objektyvius kriterijus, kuriais užtikrinamas proporcingas suinteresuotųjų asmenų pranašumo ir nepalankios padėties pasiskirstymas, nedarant skirtumų valstybių narių teritorijų pagrindu (1988 m. rugsėjo 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija prieš Tarybą*, 203/86, Rink. p. 4563, 25 punktas).
- 129 Žemės ūkio padėtis naujosiose valstybėse narėse iš esmės skyrėsi nuo padėties senosiose valstybėse narėse (<...> minėto Sprendimo *Lenkija prieš Tarybą* 87 punktas). Iš tikrųjų šioms dviem ūkio subjektų kategorijoms iki 2004 m. vykusios Europos Sąjungos plėtros buvo taikomos skirtingos normos, kvotos ir gamybos paramos mechanizmai. Be to, Bendrijos institucijos galėjo neleisti susidaryti perteklinėms atsargoms Bendrijoje taikydamos bendro žemės ūkio rinkų organizavimo priemonės, o naujų valstybių narių teritorijoje jos negalėjo užkirsti kelio perteklinėms atsargoms kaupti. Būtent todėl [2003 m.] Stojimo akto IV priedo 4 [skyriaus] 1–4 [punktuose] naujosios valstybės narės nustatyta pareiga savo sąnaudomis pašalinti perteklines atsargas, nenumatant panašios pareigos senosioms valstybėms narėms; Lenkijos Respublika sutiko su tokia sąlyga pasirašydama minėtą aktą.
- 130 Taigi reikia konstatuoti, kad Lenkijos ir iki 2004 m. gegužės 1 d. Bendrijoje įsisteigusių ūkio subjektų padėtis negalima laikyti panašia.“
- 101 Taigi, be kita ko, darydamas nuorodą į šiuo klausimu Teisingumo Teismo jau padarytą konstatavimą minėto Sprendimo *Lenkija prieš Tarybą* 87 punkte, Pirmosios instancijos teismas išdėstė priežastis, dėl kurių naujųjų valstybių narių ūkio subjektų padėtis turėjo būti pripažinta absoliučiai skirtinga nuo senųjų valstybių narių ūkio subjektų padėties. Šios dvi situacijos nebuvo panašios, todėl mokesčio už atsargų perteklių nustatymas vien naujųjų valstybių narių ūkio subjektams nesudarė diskriminacijos dėl pilietybės.
- 102 Šiomis sąlygomis Lenkijos Respublikos argumentas, kuriuo teigiama, kad Pirmosios instancijos teismas atsisakė taikyti nediskriminavimo principą, kiek tai susiję su ginčijamų mokesčių dydžiu, turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

- 103 Atsižvelgiant į tai, kad naujųjų valstybių narių ūkio subjektams buvo taikomas mokestis už atsargų perteklių, o senųjų valstybių narių ūkio subjektams jis nebuvo taikomas, Pirmosios instancijos teismas negali būti kaltinamas, kad nelygino šių mokesčių dydžių.
- 104 Kalbant apie Lenkijos Respublikos argumentą, pateiktą dėl skundžiamo sprendimo 134 punkto, reikia priminti, kad šis punktas yra toje motyvavimo dalyje, kurioje Pirmosios instancijos teismas išsakė savo poziciją dėl tariamo skirtingo požiūrio į Lenkijos Respubliką, palyginti su 1995 m. į Sąjungą įstojusiomis valstybėmis. Pirmosios instancijos teismas nusprendė:
- „132 Šiuo atveju pakanka pasakyti, kad pereinamojo laikotarpio priemonės žemės ūkio srityje kiekvienu Europos Sąjungos plėtros atveju turi būti priimanamos atsižvelgiant į konkretų žemės ūkio rinkų trikdymo pavojų, kurį gali lemti ta plėtra. Taigi institucijos neprivalo taikyti tokių pačių pereinamojo laikotarpio priemonių dviejų paeilui vykusių plėtrų atvejais.
- 133 Šiuo atveju Komisija galėjo atsižvelgti į vieną iš 1995 m. ir 2004 m. vykusių Europos Sąjungos plėtros skirtumų, t. y. kad 2004 m. buvo sunkiau pasiekti tikslą išvengti Bendrijos rinkos sutrikdymo dėl sukauptų perteklinių atsargų, dėl 2004 m. įstojusių naujųjų valstybių narių rinkų dydžio ir dėl gerokai didesnių tų šalių gamybos pajėgumų; šiuos faktus Komisija nurodė atsakyme į ieškinį, o Lenkijos Respublika jiems neprieštaravo. Be to, kainų Bendrijoje ir naujosiose valstybėse narėse skirtumai taip pat buvo didesni. Dėl šių dviejų veiksnių žemės ūkio rinkų destabilizavimo pavojus iš esmės buvo didesnis ir tuo remiantis buvo galima pagrįsti griežtesnių pereinamojo laikotarpio priemonių priėmimą.
- 134 Šiuo atveju Lenkijos Respublika teigia, kad jei Komisija būtų tikrai atsižvelgusi į šiuos veiksnius nustatydamą ginčijamo mokesčio sumą, ji turėjo būti skirtinga kiekvienai naujai valstybei narei. Tačiau akivaizdu, kad į aplinkybes kiekvienoje valstybėje narėje buvo atsižvelgta nustatant produktus, kuriems taikomas ginčijamas mokestis, nes Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnio 5 dalyje pateiktas produktų sąrašas kiekvienos naujosios valstybės narės atveju yra skirtingas, todėl Lenkijos Respublikos argumentas nepagrįstas.“
- 105 Taigi, kvalifikuodama skundžiamo sprendimo 134 punktą kaip „klaidingą“, Lenkijos Respublika iš tikrųjų tik pakartoja argumentą, kurį jau buvo pateikusi Pirmosios instancijos teisme, neišsakydama jokios nuomonės dėl šio teismo pasitelktų motyvų, ir todėl dėl šio sprendimo 26 punkte nurodytų priežasčių šis argumentas turi būti atmestas kaip nepriimtinas.
- 106 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad antrasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti atmestas kaip iš dalies nepriimtinas ir iš dalies nepagrįstas.

Dėl trečiojo apeliacinio skundo pagrindo

– Šalių argumentai

- 107 Trečiuoju apeliacinio skundo pagrindu, susijusiu su 2003 m. Stojimo akto 41 straipsnio ir proporcingumo principo pažeidimu, Lenkijos Respublika kaltina Pirmosios instancijos teismą, jog nusprendė, kad Reglamente Nr. 1972/2003 numatytais priemonėmis siekiamiems tikslams įgyvendinti buvo būtina šio reglamento 4 straipsnyje numatytu mokesčiu apmokestinti produktus, kurių atveju Lenkijoje galioję muitai iki šios valstybės narės įstojimo į Sąjungą dienos buvo didesni ar tokie patys kaip Bendrijoje galioję importo muitai.
- 108 Anot apeliančios, skundžiamo sprendimo 158 punkte Pirmosios instancijos teismas neteisingai reikalavo, kad Lenkijos Respublika nurodytų svarbią priežastį, kuria remiantis būtų galima daryti išvadą, jog pagrindinė priežastis spekuliaciniais tikslais kaupti žemės ūkio produktus yra galimas penkiolikos Bendrijos narių ir naujųjų valstybių narių importo muitų skirtumas. Lenkijos Respublikos nuomone, aplinkybė, kad spekuliacijos pavojus priklauso nuo skirtumo tarp importo muitų, yra neginčijama ekonominė tiesa, kuri nereikalauja jokio ypatingo įrodymo.

- 109 Remdamasi aplinkybe, kad Reglamentas Nr. 1972/2003 buvo priimtas likus vienuolikai dienų iki įstojimo į Sąjungą, Lenkijos Respublika taip pat ginčija skundžiamo sprendimo 159 punkte Pirmosios instancijos teismo padarytą išvadą, pagal kurią tikslas užkirsti kelią atsargų pertekliaus kaupimui iš nacionalinės gamybos nebūtų iki galo įgyvendintas, jei pagal Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnio 5 dalies aštuntą įtrauką ginčijamu mokesčiu būtų apmokestinti tik tie produktai, kuriems taikomas Lenkijos importo maitas būtų mažesnis už Bendrijos importo maitą.
- 110 Anot Komisijos, Lenkijos Respublika tik pakartoja argumentus, kuriuos buvo išdėsčiusi pirmojoje instancijoje, ir nepateikia jokio produkto pavyzdžio, kurio atveju naujosiose valstybėse narėse taikyti maitai buvo didesni nei Bendrijos maitai. Komisija tvirtina iš tokių žinanti tik vieną t. y. javus, kurių nėra Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnio 5 dalies aštuntoje įtraukoje įtvirtintame produktų sąrašė.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 111 Pateikdama trečiąją apeliacinio skundo pagrindą Lenkijos Respublika siekia konkrečiai nugincyti Pirmosios instancijos teismo atsakymą į jos trečiąjį argumentą, susijusį su Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnio 5 dalies aštuntoje įtraukoje nustatytų produktų sąrašo pakeitimo teisėtumu. Lenkijos Respublika teigė, kad nors žemės ūkio produktų atsargų kaupimas buvo paaiškinamas maitų mokesčių penkiolikos valstybių narių Bendrijoje ir naujosiose valstybėse narėse skirtumu, tai negaliojo produktams, kuriems 2004 m. balandžio 30 d. Lenkijoje galioję importo maitai buvo didesni nei Bendrijos importo maitai.
- 112 Skundžiamo sprendimo 158 ir 159 punktuose Pirmosios instancijos teismas nusprendė:
- „158 Iš tikrųjų reikia pabrėžti, kad Lenkijos Respublika nepateikia jokios priežasties, kuria remiantis būtų galima daryti išvadą, jog pagrindinė priežastis spekuliaciniais tikslais kausti žemės ūkio produktus yra galimas penkiolikos Bendrijos narių ir naujųjų valstybių narių importo maitų skirtumas.
- 159 Bet kuriuo atveju, net jei šis teiginys būtų teisingas, negalima paneigti, kad Reglamente Nr. 1972/2003 nustatytais priemonėmis siekiama ne tik užkirsti kelią spekuliaciniais tikslais kausti atsargas pasinaudojant atitinkamai Bendrijoje ir naujosiose valstybėse narėse tam pačiam produktui taikomų importo maitų skirtumu arba tose valstybėse galiojančiomis importo be maito kvotomis, bet ir neleisti kausti perteklinių atsargų, atsirandančių dėl nacionalinės gamybos <...>. Pastarasis tikslas, kuris tiesiogiai nurodytas Stojimo akto IV priedo 4 [skyriuje], nebūtų iki galo įgyvendintas, jei pagal Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnio 5 dalies aštuntą įtrauką ginčijamu mokesčiu būtų apmokestinti tik tie produktai, kuriems taikomas Lenkijos importo maitas būtų mažesnis už Bendrijos importo maitą <...>“
- 113 Pateikdama savo argumentą dėl skundžiamo sprendimo 158 punkto Lenkijos Respublika apsiriboja teigimu, kad Pirmosios instancijos teismas neteisingai reikalavo paaiškinti spekuliacinio žemės ūkio produktų kaupimo priežastį, tačiau nenurodo, kaip šis teismas, jos nuomone, pažeidė 2003 m. Stojimo akto 41 straipsnį arba proporcingumo principą. Taigi ji prašo Teisingumo Teismo iš naujo išnagrinėti argumentą, kuris jau buvo pateiktas, siekiant pagrįsti jos vienintelį ieškinio pagrindą trečioje Pirmosios instancijos teismui pateikto ieškinio dalyje. Atsižvelgiant į šio sprendimo 26 punkte nurodytą teismų praktiką, toks Teisingumo Teisme pateiktas argumentas yra nepriimtinas.
- 114 Kalbant apie argumentą dėl skundžiamo sprendimo 159 punkto, reikia pažymėti, kad, kaip aiškiai išplaukia iš šio punkto įvadinės frazės „bet kuriuo atveju, net jei šis teiginys būtų teisingas“, jis yra papildomas Pirmosios instancijos teismo išdėstyto pagrindimo motyvas.
- 115 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką dėl antraeilių Pirmosios instancijos teismo sprendimo motyvų pateikti kaltinimai negali lemti šio sprendimo panaikinimo, todėl yra nereikšmingi (2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I-5425, 148 punktas).

116 Kadangi Lenkijos Respublikos pateiktas argumentas negali sukelti abejonių dėl skundžiamo sprendimo 158 punkte Pirmosios instancijos teismo padarytos išvados, jis atmestinas kaip neveiksmingas.

117 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad trečiasis apeliacinio skundo pagrindas atmestinas.

Dėl ketvirtojo apeliacinio skundo pagrindo

– Šalių argumentai

118 Pateikdama ketvirtąjį apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su Bendrijos teisės pažeidimu ir klaidingu Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnio aiškinimu, Lenkijos Respublika kaltina Pirmosios instancijos teismą, jog nusprendė, kad minėtas 3 straipsnis būtinas to paties reglamento 4 straipsnio veiksmingumui išsaugoti ir kad jis galėjo būti priimtas remiantis 2003 m. Stojimo akto 41 straipsniu kaip nukrypimas nuo jo nuostatų.

119 Lenkijos Respublika tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 194 punkte esantis Pirmosios instancijos teismo teiginys, pagal kurį ginčijama tik Komisijos kompetencija, o ne ginčijamo apmokestinimo būdai ar proporcingumas, akivaizdžiai prieštarauja pirmojoje instancijoje pareikšto ieškinio pagrindo turiniui, nes pateikdama šį ieškinio pagrindą ji kėlė klausimą ne tik dėl Komisijos kompetencijos stokos, bet ir dėl 2003 m. Stojimo akto 41 straipsnio pažeidimo, taigi netiesiogiai ir dėl proporcingumo principo pažeidimo. Nors Lenkijos Respublika pripažįsta, kad skundžiamo sprendimo 189–193 punktuose Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo sąlygą dėl Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytų ginčijamų priemonių būtinumo, ji mano, kad jis tai padarė neteisingai. Šiuo klausimu ji pateikia du argumentus.

120 Pirma, Lenkijos Respublika tvirtina, kad, nepaisant didelės kompetencijos, kurią turi Komisija bendros žemės ūkio politikos srityje, tarp priimamų priemonių ir jomis siekiamų tikslų visuomet turi būti logiškas ryšys. Anot apeliančios, Pirmosios instancijos teismas neatsakė į jos argumentą, kad pradėjus taikyti Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytus importo muitus visam šioje nuostatoje paminėtų žemės ūkio produktų kiekiui, o ne tik šių produktų pertekliniams kiekiams nepagrįstai nubaudžiami visi sąžiningai rinkoje veiklą vykdančios ūkio subjektai. Lenkijos Respublika mano, kad skundžiamo sprendimo 191 punkte Pirmosios instancijos teismas turėjo konstatuoti, kad dirbtinis atsargų pertekliaus laisvoje apyvartoje sumažinimas būtų lėmęs dirbtinį atsargų pertekliaus, kuriam taikomas ribojamasis režimas, padidinimą ir kad Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytus muitus būtų pakakę taikyti tik šioms dirbtinai padidintoms atsargoms.

121 Antra, Lenkijos Respublika kritikuoja skundžiamo sprendimo 186 punktą, nes Pirmosios instancijos teismas pažeidė normų hierarchijos principą, pagal kurį galioja skirtumas tarp pagrindų reglamento ir įgyvendinimo reglamento, ir juo labiau – tarp 2003 m. Stojimo akto ir šį aktą įgyvendinančio reglamento. Anot Lenkijos Respublikos, nors šio Stojimo akto 41 straipsniu Komisijai suteikta teisė priimti bet kokias būtinas priemones perėjimui palengvinti, ši institucija negali keisti minėto Stojimo akto turinio. Kadangi Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnio 1 dalyje aiškiai numatyta, kad jame įtvirtinta priemonė taikoma nukrypstant nuo aptariamo Stojimo akto IV priedo 5 skyriaus, Lenkijos Respublika mano, kad Pirmosios instancijos teismas turėjo nuspręsti, jog Komisija neturėjo teisės įtvirtinti tokių išimčių.

122 Komisija mano, kad Pirmosios instancijos teismas teisingai pripažino logišką ryšį tarp Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsniu įgyvendintos priemonės ir šiuo straipsniu siekiamo tikslo. Komisija primena, kad buvo techniškai neįmanoma iš anksto nustatyti, kokie produktų kiekiai bus sukaupti kaip „pertekliniai“ kiekiai ir todėl – kokie produktų, kuriems taikomas ribojamasis režimas, kiekiai sudarys „spekuliacinius“ kiekius. Dėl tariamo normų hierarchijos pažeidimo Komisija tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismo argumentuose šiuo klausimu nepadaryta jokios klaidos.

– Teisingumo Teismo vertinimas

123 Pateikdama ketvirtąjį apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su Bendrijos teisės pažeidimu ir klaidingu Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnio aiškinimu, Lenkijos Respublika konkrečiai kalba apie skundžiamo sprendimo 186–193 punktus, kuriuose Pirmosios instancijos teismas nusprendė:

„186 Žinoma, Komisija tikrai negali keisti [2003 m.] Stojimo akto sąlygų nesilaikydama tuo tikslu [2003 m.] Stojimo sutartyje ir akte išdėstytų nuostatų. Tačiau, kaip teisingai pastebi Komisija, minėto akto 41 straipsniu jai leidžiama priimti bet kokias priemones, kurios reikalingos sudaryti palankesnes sąlygas pereiti nuo naujosiose valstybėse narėse galiojančio režimo prie režimo, nustatyto taikant bendrąją žemės ūkio politiką.

187 Taip pat svarbu priminti, kad, kaip matyti iš anksčiau šiame sprendime išdėstytų argumentų, Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnyje numatyta 2004 m. gegužės 1 d. naujųjų valstybių narių laisvoje apyvartoje esančių produktų perteklinių atsargų apmokestinimo sistema, apimanti visų pirma atskirų ūkio subjektų turimų perteklinių atsargų apmokestinimą, yra viena pereinamojo laikotarpio priemonių, kurias Komisija gali priimti remdamasi [2003 m.] Stojimo akto 41 straipsnio pirmąja pastraipa.

188 Todėl šios apmokestinimo sistemos veiksmingumui apsaugoti reikalingoms priemonėms taip pat turi būti taikoma pastaroji nuostata, nes priešingu atveju nebūtų įgyvendinti minėta sistema Bendrijos rinkoje siekiami tikslai, kurie vis dėlto yra reikalingi sudarant palankesnes sąlygas pereiti nuo naujosiose valstybėse narėse galiojančio režimo prie režimo, nustatyto taikant bendrąją žemės ūkio politiką.

189 Todėl reikia išnagrinėti, ar <...> produktų, kuriems taikomas ribojamasis režimas arba kurie transportuojami išplėstoje Bendrijoje atlikus eksporto formalumus, apmokestinimas pagal Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnį jų išleidimo į laisvą apyvartą dieną *erga omnes* taikomu importo maitu yra būtinas siekiant užtikrinti minėto reglamento 4 straipsnio veiksmingumą.

190 Šiuo atveju reikia priminti, kad Komisija turi didelę kompetenciją, kai reikia priimti priemones bendrosios žemės ūkio politikos srityje (1989 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Schröder HS Kraftfutter*, 265/87, Rink. p. 2237, 22 punktą ir 2003 m. rugsėjo 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Austrija prieš Tarybą*, C-445/00, Rink. p. I-8549, 81 punktą). Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnio teisėtumas gali būti įrodytas tik tuo atveju, jei prieinama prie išvados, kad šioje nuostatoje numatyta priemonė akivaizdžiai nereikalinga minėto reglamento 4 straipsnio veiksmingumui išsaugoti.

191 Kaip pažymi Komisija, jei nebūtų Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje nustatytų priemonių, naujosiose valstybėse narėse įsisteigę ūkio subjektai galėtų dirbtinai sumažinti aptariamų produktų perteklines atsargas, iki 2004 m. gegužės 1 d. jiems taikydami ribojamąjį režimą vienoje ar keliuose senosiose ar naujosiose valstybėse narėse. Taigi minėti ūkio subjektai neturėtų pareigos mokėti Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnyje numatyto mokesčio kilmės šalyje, nes 2004 m. gegužės 1 d. jie neturėtų perteklinių atsargų.

192 Tačiau produktai, kuriems taikomas ribojamasis režimas, toliau galėtų būti jų nuosavybė kitose valstybėse narėse, o atitinkami ūkio subjektai galėtų juos išleisti į laisvą apyvartą išsiplėtusioje Bendrijoje po 2004 m. gegužės 1 d. nemokėdami ginčijamo mokesčio, todėl Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnis netektų prasmės.

193 Todėl darytina išvada, kad Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytos priemonės yra reikalingos siekiant išsaugoti minėto reglamento 4 straipsnio veiksmingumą.“

124 Kaip priminė Pirmosios instancijos teismas, 2003 m. Stojimo akto 41 straipsnio pirma pastraipa Komisijai suteikiama teisė per trejų metų pereinamąjį laikotarpį priimti priemones, reikalingas sudaryti palankesnes sąlygas pereiti nuo naujosiose valstybėse narėse galiojančio režimo prie režimo, pagal kurį taikoma bendra žemės ūkio politika šiame Stojimo akte nustatytais sąlygomis.

- 125 Dėl bendram rinkų organizavimui taikomų taisyklių 2003 m. Stojimo akto IV priedo 4 skyriaus 1–4 punktuose kaip tikslas nurodytas siekis neleisti kaupti atsargų pertekliaus ir jį panaikinti.
- 126 Todėl remiantis 2003 m. Stojimo akto 41 punkte numatytu įgaliojimu Komisijai suteikta teisė imtis laikinų specialių priemonių, prireikus nukrypstant nuo nuostatų, taikytinų naujosioms valstybėms narėms pagal šį aktą, kaip antai numatytų šio akto IV priede, jeigu paisoma minėtame 41 straipsnyje nustatytų taisyklių.
- 127 Dėl to argumentas, susijęs su normų hierarchijos principo pažeidimu, gali būti panaudotas prieš Komisijos priimtas priemones, tik jeigu buvo konstatuota, kad jos nebuvo būtinos žemės ūkio srityje nustatytiems tikslams pasiekti.
- 128 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Pirmosios instancijos teismas teisingai priminė teismų praktiką, pagal kurią bendros žemės ūkio politikos srityje Komisija turi didelę diskreciją, todėl teismo kontrolė turi tik apsiriboti patikrinimu, ar ji akivaizdžiai neperžengė savo diskrecijos ribų (šiuo klausimu žr. 2001 m. liepos 21 d. Sprendimo *Jippes ir kt.*, C-189/01, Rink. p. I-5689, 80 punktą). Dėl to nereikia tikrinti, ar Komisijos priimta priemonė buvo tinkamiausia, tačiau teismas turi nustatyti, ar ji nebuvo akivaizdžiai netinkama.
- 129 Nagrinėjamu atveju skundžiamo sprendimo 191 ir 192 punktuose Pirmosios instancijos teismas detaliam paaiškino priežastis, dėl kurių Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnis prarastų savo turinį, jeigu Komisija nebūtų nustačiusi šio reglamento 3 straipsnyje numatytų priemonių.
- 130 Pagal šį 4 straipsnį numatyti produktai apmokestinami *erga omnes* taikomu importo muitu, jeigu naujosiose valstybėse narėse esančios atsargos 2004 m. gegužės 1 d. pasirodys esančios perteklinės. Norėdami išvengti šio mokesčio mokėjimo, ūkio subjektai galėjo ribojamąjį režimą, iš kurio jie galėtų išleisti atitinkamus produktus į laisvą apyvartą pagal 2003 m. Stojimo akto IV priedo 5 skyrių nemokėdami minėto *erga omnes* taikomo mokesčio, taikyti visam produktų kiekiui, kuris gali būti pripažintas pertekliniu.
- 131 Būtent dėl šių nuostatų Teisingumo Teismas jau turėjo progą patikslinti, kad joje įtvirtintas palankumo režimas, kuriuo gali būti pasinaudota tik jeigu įvykdomi tam tikri formalumai (šiuo klausimu žr. 2010 m. liepos 29 d. Sprendimo *Pakora Pluss*, C-248/09, Rink. p. I-7697, 39–41 punktus).
- 132 Vis dėlto šis palankumo režimas negali būti naudojamas siekiant apeiti pareigą mokėti *erga omnes* importo mokesčių, įtvirtintą Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnyje konstatuoto atsargų pertekliaus atveju.
- 133 Taigi, dėl to, kad jame numatytas *erga omnes* importo muito taikymas naujųjų valstybių narių kilmės produktams, kuriems taikomi jame išvardyti ribojamieji režimai, Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnis atrodo būtina priemonė 2003 m. Stojimo akto IV priedo 4 skyriaus 1–4 punktuose nustatytiems tikslams pasiekti.
- 134 Kadangi nebuvo įrodyta, kad Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytos priemonės skirtos pasiekti kitokį tikslą, nei užtikrinti šio reglamento 4 straipsnio veiksmingumą arba kad jos lemia esminį 2003 m. Stojimo akto pakeitimą, atmesdamas Lenkijos Respublikos argumentą, susijusį su normų hierarchijos principo pažeidimu, Pirmosios instancijos teismas, nepadaręs teisės klaidos, nusprendė, kad Komisija turėjo teisę imtis būtinų priemonių apmokestinimo sistemos veiksmingumui apsaugoti.
- 135 Šios išvados taip pat negali paneigti su priežastinio ryšio nebuvimu susijęs Lenkijos Respublikos argumentas, kuriuo teigiama, kad Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytais muito mokesčiais būtų pakakę apmokestinti ne visus numatytus produktus, neatsižvelgiant į jų kiekį, o tik šių produktų perteklių.

- 136 Tvirtindama, kad Pirmosios instancijos teismas neišnagrinėjo, ar jos pasiūlyta priemonė būtų tinkamesnė, Lenkijos Respublika iš tikrųjų kaltina jį, kad neperžengė teisminės kontrolės ribų, kurių jis privalo laikytis vertindamas kompetenciją, kurią turi Komisija priimdama priemones bendros žemės ūkio politikos srityje.
- 137 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad ketvirtasis apeliacinio skundo pagrindas atmestinas kaip nepagrįstas.

Dėl penktojo apeliacinio skundo pagrindo

– Šalių argumentai

- 138 Patekdama penktąjį apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su EB 253 straipsnio pažeidimu, Lenkijos Respublika kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad pripažino Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnio pagrindimą pakankamu.
- 139 Anot Lenkijos Respublikos, kadangi aptariamo reglamento 3 straipsnio motyvavimas aiškiai neišplaukia iš jo konstatuojamųjų dalių ir jį galima kildinti tik pasitelkus „kompleksinį“ teisminį aiškinimą, jis akivaizdžiai neatitinka EB 253 straipsnyje apibrėžtų reikalavimų. Jos nuomone, Pirmosios instancijos teismo argumentai, kuriais teigiama, kad 3 straipsnis skirtas šio reglamento 4 straipsniui papildyti, todėl nereikalauja atskiro pagrindimo, akivaizdžiai klaidingi.
- 140 Lenkijos Respublika primena, kad Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnio materialinė taikymo sritis yra platesnė nei šio reglamento 4 straipsnio, nes pastarasis straipsnis susijęs vien su jame numatytų produktų atsargų pertekliumi, o pirmasis taikomas visam numatytų produktų, kuriems galioja ribojamasis režimas, kiekiui. Ji priduria, kad Pirmosios instancijos teismo konstatavimai skundžiamo sprendimo 235 ir 236 punktuose dėl Reglamento Nr. 1972/2003 priėmimo procedūros taip pat negali atitikti pareigos motyvuoti, kiek tai susiję su suinteresuotaisiais ūkio subjektais, kuriems, nesant aptariamo 3 straipsnio motyvavimo, nebuvo suteikta galimybė įsitikinti, ar jų apmokestinimas pagrįstas pakankamu teisiniu pagrindu.
- 141 Komisija tvirtina, kad konkrečių su Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsniu susijusių motyvų nebuvimas jo konstatuojamosiose dalyse neleidžia daryti išvados, jog šiuo straipsniu įtvirtintos priemonės yra visiškai nemotyvuotos. Anot Komisijos, Pirmosios instancijos teismas teisingai ir nuodugniai išnagrinėjo aptariamo 3 straipsnio motyvavimo atitiktį iš EB 253 straipsnio kylantiems reikalavimams.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 142 Dėl pareigos motyvuoti pagal EB 253 straipsnį Pirmosios instancijos teismas priminė:

„214 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką EB 253 straipsniu reikalaujamas sprendimo motyvavimas turi atitikti nagrinėjamo akto pobūdį ir pateikti aiškią ir vienareikšmę aktą priėmusios institucijos argumentaciją, kad suinteresuotieji asmenys galėtų suprasti, kuo pagrįsta priimta priemonė, o kompetentingas teismas – vykdyti kontrolę (žr. 2005 m. lapkričio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-138/03, C-324/03 ir C-431/03, Rink. p. I-10043, 54 punktą ir <...> nurodytą teismo praktiką).

215 Šis reikalavimas turi būti vertinamas atsižvelgiant į bylos aplinkybes, t. y. akto turinį, nurodytų motyvų pobūdį ir asmenų, kuriems skirtas aktas, bei kitų asmenų, su kuriais aktas tiesiogiai ir konkrečiai susijęs, galimą interesą gauti paaiškinimus. Nereikalaujama, kad motyvai apimtų visas faktines ir teises aplinkybes, nes klausimas, ar akto motyvavimas atitinka EB 253 straipsnio reikalavimus, turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant ne tik į tekstą, bet ir aplinkybes bei atitinkamą sritį reglamentuojančių teisės normų visumą (žr. minėto Sprendimo *Italija prieš Komisiją* 55 punktą ir <...> nurodytą teismo praktiką).

216 Jei kalbama apie reglamentą, motyvavimas gali apsiriboti, pirma, jo priėmimą lėmusios bendros situacijos ir, antra, juo siekiamų bendrų tikslų nurodymu (1985 m. liepos 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Abrias ir kt. prieš Komisiją*, 3/83, Rink. p. 1995, 30 punktas ir 2005 m. kovo 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija prieš Tarybą*, C-342/03, Rink. p. I-1975, 55 punktas).

217 Be to, jei iš bendro pobūdžio akto galima nustatyti institucijos siekiamo tikslo esmę, reikalavimas nurodyti konkrečius skirtingų naudojamų techninių sprendimų motyvus būtų perteklinis (žr. 2006 m. rugsėjo 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija prieš Tarybą*, C-310/04, Rink. p. I-7285, 59 punktą ir <...> nurodytą teismų praktiką).“

143 Kadangi nė vienoje Reglamento Nr. 1972/2003 konstatuojamojoje dalyje nėra aiškiai nurodyti konkretūs motyvai, dėl kurių Komisija priėmė Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytas priemones naujųjų valstybių narių kilmės produktams, Pirmosios instancijos teismas įvertino aptariamą priemonę ir jas atsižvelgdamas ir nusprendė:

„229 <...> Kaip matyti iš Reglamento Nr. 1972/2003 [trečios] konstatuojamosios dalies, vienas pagrindinių šio reglamento tikslų yra išvengti prekybos srautų nukreipimo, kuris gali daryti poveikį bendram rinkos organizavimui ir kurį gali sukelti perteklinių atsargų kaupimas, pavojaus.

230 Pagal Reglamento Nr. 1972/2003 logiką šis tikslas įgyvendinamas nustatant minėto reglamento 4 straipsnyje nurodytą mokestį už naujosiose valstybėse narėse esančias perteklines atsargas, o nuoroda į tokio apmokestinimo tinkamumą minėtam tikslui pasiekti yra aiškiai išdėstyta aptariamo reglamento [trečioje] konstatuojamojoje dalyje.

231 Taigi Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnio vaidmuo naujųjų valstybių narių kilmės produktų, kuriems taikomas ribojamasis režimas, atžvilgiu yra tik papildyti minėto reglamento 4 straipsnyje nustatytą apmokestinimo sistemą ir, tiksliau kalbant, užtikrinti tos nuostatos veiksmingumą.

232 Kalbant apie aptariamus naujųjų valstybių narių kilmės produktus, Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje nustatytų priemonių reikalingumas apmokestinimo sistemai galutinai sukurti yra akivaizdus, nes, kaip buvo pabrėžta šio sprendimo 191–193 punktuose, visiškai aišku, kad, nesant šių priemonių, bet kuris ūkio subjektas, turintis produktų, kurie gali būti apmokestinami minėto reglamento 4 straipsnyje nustatytu mokesčiu, gali išvengti pareigos sumokėti mokestį kitoje valstybėje narėje, pritaikydamas atitinkamiems produktams vieną iš to reglamento 3 straipsnyje nustatytų muitinės režimų.

233 Tai reiškia, kad, kalbant apie naujųjų valstybių narių kilmės produktus, Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje nustatytos priemonės yra tik Komisijos pasirinktas techninis būdas užtikrinti minėto reglamento 4 straipsnio veiksmingumą, nes pastaroji nuostata savo ruožtu yra Komisijos pagrindinė priemonė tikslui pasiekti, t. y. išvengti perteklinių atsargų kaupimosi naujosiose valstybėse narėse.

234 Taigi reikia daryti išvadą, kad, atsižvelgiant į šio sprendimo 216 ir 217 punktuose nurodytą teismų praktiką, Komisija neprivalėjo konkrečiau motyvuoti Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje išdėstytų priemonių reikalingumo, nes minėto reglamento motyvuose aiškiai nurodytas tikslas užkirsti kelią perteklinėms atsargoms kaupti ir būtinybė nustatyti minėtų atsargų apmokestinimo sistemą ([trečia] konstatuojamoji dalis) bei bendros aplinkybės, dėl kurių reikėjo priimti minėtą reglamentą (kartu skaitomos [pirma ir trečia] konstatuojamosios dalys). Taigi aptariamą motyvavimą šiuo klausimu turi būti laikomas pakankamu.“

144 Dėl Lenkijos Respublikos argumento, susijusio su tariamu „kompleksiniu“ aiškinimu, kurio tariamai ėmėsi Pirmosios instancijos teismas, reikia pažymėti, jog šis teiginys, net jei būtų daroma prielaida, kad jis įrodytas, negalėtų lemti kritikuojamų skundžiamo sprendimo punktų panaikinimo.

145 Teisingai priminęs nusistovėjusią teismų praktiką iš EB 253 straipsnio kylančios pareigos motyvuoti srityje, Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad esminiai Reglamento Nr. 1972/2003 pagrindai išdėstyti jo pirmoje, antroje ir trečioje konstatuojamosiose dalyse.

- 146 Remiantis Reglamento Nr. 1972/2003 pirma konstatuojamąja dalimi, pereinamojo laikotarpio priemonės skirtos išvengti prekybos srautų nukreipimo rizikos, kenkiančios bendram žemės ūkio rinkų organizavimui dėl stojimo. Antra ir ketvirta konstatuojamosios dalys susijusios su eksporto grąžinamųjų išmokų priemonėmis, o trečioje konstatuojamojoje dalyje konkrečiau kalbama apie prekybos srautų nukreipimus, galinčius dezorganizuoti bendras rinkos organizacijas, ir apie produktus, kurie dirbtinai pervežami tam, kad nesudarytų naujųjų valstybių narių atsargų pertekliaus dalies.
- 147 Taigi nagrinėjamu atveju pasakytina, kad Reglamento Nr. 1972/2003 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip, kad suinteresuotiems asmenims būtų galima suteikti pakankamai žinių apie šiuo pereinamojo laikotarpio priemonių pateisinimą, o kompetentingam teismui – atlikti kontrolę.
- 148 Šie elementai, kurie, be kita ko, leido Pirmosios instancijos teismui nagrinėjant antrąjį ieškinio pagrindą dėl tariamo Komisijos kompetencijos nebuvimo patikrinti, ar Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsniu įvestos priemonės būtinos siekiant išsaugoti šiuo reglamentu sukurtos sistemos veiksmingumą, nereikalauja detalesnio motyvavimo.
- 149 Be to, kadangi vienas iš Lenkijos Respublikos argumentų grindžiamas klaidinga prielaida, kad Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnio taikymo sritis yra platesnė nei šio reglamento 4 straipsnio, nors iš skundžiamo sprendimo motyvų, suformuluotų nagrinėjant ketvirtąjį apeliacinio skundo pagrindą ir primintų šio sprendimo 129–133 punktuose, aiškiai išplaukia, jog Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytos priemonės buvo būtinos siekiant užtikrinti aptariamo reglamento 4 straipsnio veiksmingumą, šį argumentą reikia atmesti dėl tų pačių priežasčių.
- 150 Kalbant apie antrąjį argumentą, susijusį su pareiga motyvuoti ūkio subjektų atžvilgiu, reikia priminti, kad, remiantis skundžiamo sprendimo 214 ir 215 punktuose nurodyta teismų praktika, atitinkamų asmenų ir, konkrečiau kalbant, suinteresuotų ūkio subjektų interesai yra vienas iš kriterijų, į kuriuos atsižvelgiama vertinant pareigą motyvuoti.
- 151 Vis dėlto iš skundžiamo sprendimo 229–234 punktų nėra matyti, kad Pirmosios instancijos teismas būtų padaręs teisės klaidą dėl šios teismų praktikos.
- 152 Galiausiai primintina, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką, jeigu nagrinėjamas teisės aktas buvo priimtas suinteresuotiems asmenims gerai žinomomis aplinkybėmis, jis gali būti motyvuojamas reziumuotai (šiuo klausimu žr. 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-301/96, Rink. p. I-9919, 89–93 punktus ir 2004 m. birželio 22 d. Sprendimo *Portugalija prieš Komisiją*, C-42/01, Rink. p. I-6079, 69 ir 70 punktus).
- 153 Todėl skundžiamo sprendimo 235 ir 236 punktuose Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė:
- „235 Tokią išvadą sustiprina ir aplinkybės, kuriomis buvo priimtas Reglamentas Nr. 1972/2003. Iš tikrųjų Lenkijos Respublika neneigia, kad buvo glaudžiai susijusi su minėto reglamento priėmimo procesu, nes ji, kaip stebėtoja, dalyvavo įvairiuose komiteto, kuriame buvo diskutuojama dėl jo priėmimo, posėdžiuose. Be to, Lenkijos Respublika šiuo klausimu daug susirašinėjo su Komisija. Galiausiai iš dokumentų matyti, kad iki šio reglamento priėmimo Komisija buvo pasirengusi aptarti įvairius su tuo reglamentu susijusius klausimus ir numatyti galimus jo pakeitimus.
- 236 Taip pat reikia pabrėžti, kad iš dokumentų matyti, jog Komisija konkrečiai diskutavo su Lenkijos Respublika, pirma, dėl klausimo, ar Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje nurodytų priemonių priėmimas priklauso minėtos institucijos turimai kompetencijai pagal [2003 m.] Stojimo akto 41 straipsnį, ir, antra, dėl motyvų, kuriais grindžiamas minėtų priemonių priėmimas.“
- 154 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad penktasis apeliacinio skundo pagrindas atmestinas kaip nepagrįstas.

Dėl šeštojo apeliacinio skundo pagrindo

– Šalių argumentai

- 155 Pateikdama šeštąjį apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su laisvo prekių judėjimo principo pažeidimu, Lenkijos Respublika kaltina Pirmosios instancijos teismą, jog jis nusprendė, kad Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytos priemonės, priimtose remiantis 2003 m. Stojimo akto 41 straipsniu, jokia būdu negali būti vertinamos pagal savo atitiktį EB 25 straipsniui. Anot apeliančios, taip Pirmosios instancijos teismas atsisakė iš esmės nagrinėti Lenkijos Respublikos pateiktą ieškinio pagrindą.
- 156 Lenkijos Respublikos teigimu, Pirmosios instancijos teismas neteisingai išaiškino 1978 m. gegužės 25 d. Sprendimą *Racke* (136/77, Rink. p. 1245), nes lemiamas veiksnys, į kurį reikėjo atsižvelgti vertinant toje byloje nagrinėjamų priemonių teisėtumą, buvo ginčytų rinkliavų pobūdis, o ne jas nustatęs subjektas. Lenkijos Respublikos nuomone, Pirmosios instancijos teismas neteisingai nusprendė, kad pereinamojo laikotarpio priemonės gali sudaryti išimtį iš paprastai tam tikrai teisei situacijai taikomų normų, kaip antai EB 25 straipsnio, nors 2003 m. Stojimo akto 41 straipsniu taip nukrypti nėra leidžiama, o bet kokie bandymai, skirti prežiuruoti tokį leidimą remiantis teleologinėmis nuorodomis, pasmerkti žlugti dėl aplinkybės, kad Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytos priemonės nėra būtinos šiuo reglamentu siekiamiems tikslams įgyvendinti. Lenkijos Respublika priduria, kad 1987 m. spalio 20 d. Sprendime *Ispanija prieš Tarybą ir Komisiją* (119/86, Rink. p. 4121) Teisingumo Teismo išdėstytų argumentų negalima perkelti šiai bylai, nes Akte dėl Ispanijos Karalystės ir Portugalijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių pritaikomųjų pataisų (OL L 302, 1985, p. 23, toliau – 1985 m. Stojimo aktas) buvo numatytas aiškus leidimas nustatyti papildomą prekybos mechanizmą.
- 157 Komisija mano, kad Lenkijos Respublika neteisingai aiškina skundžiamą sprendimą. Dėl nuorodos į minėtą Sprendimą *Racke* Komisija pabrėžia, kad Pirmosios instancijos teismo atliktas vertinimas buvo pagrįstai susijęs su teisės aktų pobūdžiu, o ne su juos priėmusiu subjektu. Dėl nuorodos į 1985 m. Stojimo aktą Komisija atsisako sutikti, kad sąvoka „papildomas prekybos mechanizmas“ apėmė leidimą nukrypti nuo bendrųjų prekybą reglamentuojančių principų, o „pereinamojo laikotarpio priemonių“ sąvoka to neleidžia.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 158 Dėl tariamo laisvo prekių judėjimo principo pažeidimo Pirmosios instancijos teismas nusprendė:
- „179 Lenkijos Respublikos teiginiui negalima pritarti. Priešingai, nei teigia Lenkijos Respublika, Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje nustatyto mokesčio rinkimas neprieštarauja EB 25 straipsnyje nustatytam draudimui taikyti muitus ir lygiaverčio poveikio mokesčius, nes minėtas mokestis yra ne vienašališkai kurios nors valstybės narės nustatyta rinkliava, o pereinamuoju laikotarpiu taikoma Bendrijos priemonė, skirta apsaugoti bendrąją žemės ūkio politiką nuo tam tikrų sunkumų, kylančių dėl dešimties naujų valstybių narių įstojimo į Europos Sąjungą (šiuo klausimu žr. <...> [minėto] Sprendimo <...> *Racke* 7 punktą).
- 180 Be to, reikia pasakyti, kad Komisija priėmė Reglamentą Nr. 1972/2003 ir jo 3 straipsnį remdamasi nuostata, pagal kurią ji gali priimti pereinamojo laikotarpio priemones, reikalingas sudaryti palankesnes sąlygas pereiti nuo naujose valstybėse narėse galiojančio režimo prie režimo, pagal kurį taikoma bendra žemės ūkio politika, t. y. [2003 m.] Stojimo akto 41 straipsnį. Tos pereinamojo laikotarpio priemonės gali būti išimtis iš normų, kurios tam tikroje teisinėje padėtyje taikomos skirtingai, kaip antai EB 25 straipsnis. Taigi Pirmosios instancijos teismo tyrimas paprasčiausiai turi būti susijęs su klausimu, ar Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsniu nustatytos priemonės yra pereinamojo laikotarpio priemonių, kurios gali būti priimtose remiantis minėta Stojimo akto nuostata, sudedamoji dalis. Jei taip, iš esmės negalima teigti, kad ši sistema prieštarauja [2003 m.] Stojimo akto ir sutarties nuostatoms dėl draudimo taikyti muito mokesčius (šiuo klausimu žr. <...> minėto Sprendimo *Ispanija prieš Tarybą ir Komisiją* 15 punktą).

- 181 Todėl Lenkijos Respublika negali pagrįstai remtis laisvo prekių judėjimo principo ir ypač EB 25 straipsnio pažeidimu ginčydama Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsniu nustatytą mokesčių teisėtumą. <...>“
- 159 Pažymėtina, kad, priešingai, nei teigia Lenkijos Respublika, iš išdėstytų skundžiamo sprendimo punktų neišplaukia, kad priemonės, kaip numatytosios Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje, negali būti ginčijamos remiantis Bendrijos teise.
- 160 Aiškindamas minėtą Sprendimą *Racke*, Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje nustatytų mokesčių surinkimas neprieštarauja EB 25 straipsnyje nustatytam draudimui dėl to, kad šie mokesčiai yra pereinamojo laikotarpio priemonės, priimtos siekiant leisti atitinkamoms valdžios institucijoms reaguoti į sunkumus, kurių gali kilti žemės ūkio srityje įstojus į Sąjungą dešimčiai naujų valstybių. Taigi lemiamas elementas, į kurį reikia atsižvelgti atliekant šį vertinimą, yra ne priemonės patvirtinęs subjektas, o ginčijamų rinkliavų pobūdis.
- 161 Galiausiai reikia konstatuoti, kad Pirmosios instancijos teismo pasirinktas minėto Sprendimo *Racke* aiškinimas nesutrukdė jam, padarius nuorodą į minėtą Sprendimą *Ispaniją prieš Tarybą ir Komisiją*, pagrįstai pridurti, kad pereinamojo laikotarpio priemonės gali būti pripažintos negaliojančiomis kaip prieštaraujančios nuostatoms dėl draudimo taikyti maito mokesčius, jeigu paaiškėtų, kad įvestos priemonės nėra sudedamoji pereinamojo laikotarpio priemonių, kurios gali būti priimtos remiantis atitinkama 2003 m. Stojimo akto nuostata, dalis.
- 162 Tai reiškia, kad Lenkijos Respublikos argumentas, jog remiantis Pirmosios instancijos teismo pasitelktu minėto Sprendimo *Racke* aiškinimu eliminuojama bet kokia galimybė pripažinti negaliojančiomis Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytas priemones, nepagrįstas.
- 163 Pirmosios instancijos teismas irgi negali būti kaltinamas dėl to, kad nepriėmė sprendimo iš esmės. Kalbant apie klausimą, ar Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsniu įvestos priemonės yra pereinamojo laikotarpio priemonių, kurios gali būti priimtos remiantis 2003 m. Stojimo akto 41 straipsniu, sudedamoji dalis, darytina nuoroda į skundžiamo sprendimo 189–193 punktuose, išdėstytuose šio sprendimo 129–133 punktuose, nagrinėjant ketvirtąjį ieškinio pagrindą Pirmosios instancijos teismo atliktą vertinimą, ar Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytos priemonės būtinos siekiant užtikrinti šio reglamento 4 straipsnyje įtvirtintų priemonių veiksmingumą.
- 164 Taip pat atmestinas Lenkijos Respublikos argumentas, kuriuo teigiama, kad minėtas Sprendimas *Ispanija prieš Tarybą ir Komisiją* negali būti perkeltas nagrinėjamai bylai, nes 1985 m. Stojimo akte buvo numatytas aiškus leidimas nustatyti „papildomą mechanizmą“, o 2003 m. Stojimo akte toks leidimas numatytas nebuvo, nes pastarojo akto 41 punkte aiškiai numatyta priimti pereinamojo laikotarpio priemones, reikalingas sudaryti palankesnes sąlygas pereiti nuo naujose valstybėse narėse galiojančio režimo prie Bendrijoje taikomo režimo, o šiose priemonėse, kaip matyti iš šio sprendimo 124–133 punktų, gali būti šiuo aktu siekiamiems tikslams įgyvendinti būtinų išimčių.
- 165 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad šeštasis apeliacinio skundo pagrindas atmestinas kaip nepagrįstas.

Dėl septintojo apeliacinio skundo pagrindo

– Šalių argumentai

- 166 Pateikdama septintąjį apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su nediskriminavimo dėl nacionalinės priklausomybės principo pažeidimu, Lenkijos Respublika kaltina Pirmosios instancijos teismą, jog nusprendė, kad skirtingas Lenkijos ūkio subjektų ir senųjų valstybių narių ūkio subjektų traktavimas buvo objektyviai pateisinamas. Lenkijos Respublika pabrėžia, kad nediskriminavimo principo pažeidimas išplaukia ne tiek iš skirtingų normų taikymo, kiek iš objektyviai šių normų taikymą pagrindžiančių priežasčių stokos.

- 167 Pirma, anot Lenkijos Respublikos, Komisija neįrodė, kad spekuliacinio pavojus kyla dėl prekių srautų iš Lenkijos, todėl savavališkai pasirinktą „vienošalio“ sutrikdymo rizikos prevencijos tikslu, nors iš tikrųjų pavojus galėjo kilti ir dėl prekių srautų iš senųjų valstybių narių.
- 168 Antra, net darant prielaidą, kad spekuliacinio pavojus iš esmės kyla dėl prekių srautų iš Lenkijos, Lenkijos Respublikos nuomone, būtų pakakę pereinamuoju laikotarpiu toliau taikyti iš preferencinio režimo išplaukiančius importo muitus, užuot įvedus didesnius *erga omnes* muitus. Taigi, Lenkijos Respublika mano, kad Pirmosios instancijos teismas nepriėmė sprendimo dėl jos argumento, pagal kurį būtinybė užkirsti kelią dėl prekių srautų iš Lenkijos kylančiam spekuliacinio pavojui negalėjo objektyviai pateisinti skirtingą požiūrį į naujųjų valstybių narių ūkio subjektus, palyginti su senųjų valstybių narių subjektais, per Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytą laikotarpį.
- 169 Komisija tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo skirtingą senųjų valstybių narių ūkio subjektų ir naujųjų valstybių narių ūkio subjektų traktavimą, kai, kiek tai susiję su prekių srautais iš naujųjų valstybių narių, išsakė nuomonę dėl būtinybės užtikrinti Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnyje įtvirtinto mokesčio veiksmingumą ir, kiek tai susiję su prekių srautais iš senųjų valstybių narių, dėl būtinybės išvengti dvigubo eksporto grąžinamųjų išmokų sumokėjimo. Komisija mano, kad, priešingai, nei teigia Lenkijos Respublika, Pirmosios instancijos teismas atsižvelgė į „dvišalio“ sutrikdymo pavojų. Dėl importo muitų dydžio Komisija mano, kad šis argumentas susijęs su proporcingumo principu, kurio pažeidimo klausimas, kalbant apie Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnį, nebuvo keliamas.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 170 Kiek tai susiję su tariamu nediskriminavimo principo pažeidimu, Pirmosios instancijos teismas nusprendė:
- „199 Kaip minėta šio sprendimo 128–130 punktuose, nors EB 34 straipsnio 2 dalies antrojeje pastraipoje nustatytas Bendrijos žemės ūkio gamintojų nediskriminavimo principas reiškia, kad panašios situacijos negali būti vertinamos skirtingai ir kad skirtingos situacijos negali būti vertinamos vienodai, nebent toks vertinimas objektyviai pagrįstas, reikia priminti, kad 2004 m. gegužės 1 d. žemės ūkio padėtis naujosiose valstybėse narėse visiškai skyrėsi nuo padėties senosiose valstybėse narėse.
- 200 Tai reiškia, kad paprasčiausiai taikant skirtingas normas naujųjų ir senųjų valstybių narių ūkio subjektams jie negali būti diskriminuojami.
- 201 Šiuo atveju, kaip teisingai pažymi Komisija, nors Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnio 2 dalyje išdėstytais nuostatomis siekiama naujųjų valstybių narių kilmės produktų atžvilgiu nesudaryti galimybės ūkio subjektams pasinaudojant viena iš ribojančiųjų režimų rūšių dirbtinai sumažinti iki 2004 m. gegužės 1 d. sukauptas atsargas tam, kad po šios datos galėtų jas išleisti į laisvą apyvartą kaip importo muitais neapmokestinus produktus, jomis akivaizdžiai siekiama kitokio tikslo Bendrijos kilmės produktų atžvilgiu, kuriems taikomas ribojamasis režimas arba kurie transportuojami išplėstoje Bendrijoje atlikus eksporto formalumus.
- 202 Kadangi pastarieji produktai neapmokestinami Reglamento Nr. 1972/2003 4 straipsnyje nurodytu ginčijamu mokesčiu, minėto reglamento 3 straipsnio 2 dalies nuostatomis jų atžvilgiu negali būti siekiama apsaugoti aptariamo mokesčio veiksmingumą.
- 203 Netgi priešingai, minėto reglamento 3 straipsnio 2 dalyje išdėstytais nuostatomis būtent siekiama išvengti, kad iki 2004 m. gegužės 1 d. iš Bendrijos eksportuotiems žemės ūkio produktams, už kuriuos buvo išmokėtos eksporto grąžinamosios išmokos, atlikus eksporto formalumus vėliau būtų taikomas ribojamasis režimas ar jie būtų transportuojami išplėstoje Bendrijoje ir patektų į laisvą

apyvartą Europos Sąjungos teritorijoje nesumokėjus mokesčių, nes už šiuos produktus būtų galima be priežasties vėl gauti eksporto grąžinamąsias išmokas. Šis tikslas nurodytas Reglamento Nr. 1972/2003 [ketvirtojoje] konstatuojamojoje dalyje, kurioje pasakyta:

„Būtina pasiekti, kad už prekes, už kurias grąžinamosios eksporto išmokos buvo sumokėtos iki 2004 m. gegužės 1 d., nebūtų mokamos išmokos antrą kartą, jas eksportavus į trečiąsias šalis po 2004 m. balandžio 30 dienos.“

- 204 Būtent tik dėl šios priežasties Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatytas atleidimas nuo mokesčio, jei ūkio subjektas pateikia įrodymą, kad už šiuos produktus anksčiau nebuvo prašyta eksporto grąžinamosios išmokos.
- 205 Kadangi abu Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje išdėstytais nuostatomis siekiami tikslai pasiekiami būtinai taikant skirtingus režimus, pirma, naujųjų valstybių narių, ir, antra, penkiolikos narių Bendrijos kilmės produktams, kuriems taikomas ribojamasis režimas, skirtingų režimų taikymas šioms dviem produktų kategorijoms negali būti laikomas diskriminaciniu.“
- 171 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad Pirmosios instancijos teismas detalai išnagrinėjo režimus, kurie, remiantis Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnio nuostatomis, taikomi importui iš naujųjų valstybių narių ir importui iš senųjų valstybių narių. Pirmosios instancijos teismas pagrįstai nusprendė, kad dėl skirtingų šiomis nuostatomis siekiamų tikslų, kiek tai susiję su naujųjų valstybių narių ir senųjų valstybių narių kilmės produktais, skirtingų režimų šiems produktams taikymas negali būti laikomas nediskriminavimo principo pažeidimu.
- 172 Pirma, kalbant apie Lenkijos Respublikos argumentą dėl Komisijos, kuris susijęs su tuo, kad Reglamente Nr. 1972/2003 ši institucija neparodė, jog spekuliacinio pavojaus daugiausia kyla dėl prekių srautų iš Lenkijos, reikia priminti, kad apeliacinis skundas skirtas ginčyti skundžiamą sprendimą, o ne minėtą reglamentą, todėl dėl šio sprendimo 97 ir 98 punktuose jau išdėstytų priežasčių šis argumentas atmestinas kaip nepriimtinas.
- 173 Antra, kalbant apie kritiką, kad Pirmosios instancijos teismas turėjo nuspręsti, jog siekiant užkirsti kelią spekuliacinio pavojui pakako – kiek tai susiję su Lenkijos kilmės prekėmis ir pereinamuoju laikotarpiu – toliau taikyti iš preferencinio režimo išplaukiančius importo muitus, reikia konstatuoti, kad Lenkijos Respublika tik pakartoja ankstesniuose apeliacinio skundo pagrinduose jau išdėstytus argumentus, susijusius su Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje numatytų priemonių nebūtinumu, ir kad ji nepateikė nė vieno teisinio argumento, leidžiančio daryti išvadą dėl to, jog Pirmosios instancijos teismas pažeidė nediskriminavimo dėl nacionalinės priklausomybės principą.
- 174 Šis argumentas taip pat atmestinas.
- 175 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad septintasis apeliacinio skundo pagrindas atmestinas kaip nepriimtinas.

Dėl aštuntojo apeliacinio skundo pagrindo

– Šalių argumentai

- 176 Pateikdama aštuntąjį ir paskutinįjį apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu, Lenkijos Respublika kaltina Pirmosios instancijos teismą, jog skundžiamo sprendimo 246 punkte nusprendė, kad Bendrija nesukūrė teisėtų lūkesčių šiai valstybei narei arba Lenkijos ūkio subjektams galinčios sukelti situacijos. Anot Lenkijos Respublikos, pačios Stojimo sutarties nuostatos yra teisėtų lūkesčių šaltinis ir rūpestingi ūkio subjektai negalėjo suponuoti, kad 2003 m. Stojimo akto 41 straipsnis galėjo būti panaudotas, siekiant įtvirtinti išimtis iš šio Stojimo akto IV priedo 5 skyriaus.

- 177 Komisija tvirtina, kad aptariamam Stojimo aktu, konkrečiai kalbant, jo 41 straipsniu jai buvo suteiktas leidimas imtis bet kokių tinkamų pereinamojo laikotarpio priemonių. Kadangi šiame akte nepatikslintas metodas, kurio reikia laikytis imantis šių priemonių, jis negali būti teisėtų lūkesčių šaltinis.
- Teisingumo Teismo vertinimas
- 178 Dėl teisėtų lūkesčių apsaugos principo Pirmosios instancijos teismas nusprendė:
- „245 Reikia priminti, kad, remiantis teismų praktika, teisėtų lūkesčių apsaugos principu galima remtis ginčijant Bendrijos teisės aktus tik tuo atveju, kai Bendrija pati iš anksto sukuria situaciją, galinčią sukelti teisėtų lūkesčių (žr. <...> minėto Sprendimo *Weidacher* 31 punktą ir <...> nurodytą teismų praktiką.
- 246 Todėl reikia pažymėti, kad šiuo atveju Bendrija iš anksto nesukūrė teisėtų lūkesčių Lenkijos Respublikai arba Lenkijos ūkio subjektams galinčios sukelti situacijos.
- 247 Visų pirma, Bendrija jokių būdu – veiksmu ar neveikimu – nesudarė progos suinteresuotiesiems asmenims suprasti, kad dėl 2004 m. gegužės 1 d. įvyksiančios plėtros nebus priimtos pereinamojo laikotarpio priemonės, kuriomis užtikrinamas priemonių, skirtų išvengti bendros rinkos sutrikdymo dėl perteklinių atsargų kaupimo, veiksmingumas.
- 248 Be to, reikia pabrėžti, kad visi įprastai rūpestingi ūkio subjektai, iki 2004 m. gegužės 1 d. produktams pritaikę vieną iš Reglamento Nr. 1972/2003 3 straipsnyje nurodytų režimų, nuo [2003 m.] Stojimo akto paskelbimo [*Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*] turėjo žinoti, kad pagal minėto akto 41 straipsnio pirmąją pastraipą Komisija gali imtis pereinamojo laikotarpio priemonių, siekdama naujose valstybėse narėse galiojančius režimus pritaikyti prie bendro rinkų organizavimo, t. y. priemonių, kurios prireikus gali turėti įtaką perteklinėms atsargoms, sukauptoms iki Reglamento Nr. 735/2004 paskelbimo, ir produktams, kuriems taikomas ribojamasis režimas (šiuo klausimu <...> minėto sprendimo *Weidacher* 33 punktą). Šiuo atveju numatytas priemonės Komisija iš pradžių pateikė Lenkijos Respublikai per komitetą, kuris diskutavo dėl Reglamento Nr. 1972/2003 priėmimo. Todėl Lenkijos Respublika negali teigti, kad buvo pažeisti jos teisėti lūkesčiai.“
- 179 Pažymėtina, kad Pirmosios instancijos teismas pagrįstai nusprendė, jog teisėtų lūkesčių apsaugos principas nebuvo pažeistas.
- 180 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką bet kuris ūkio subjektas, kuriam institucija suteikė pagrįstų lūkesčių, gali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu. Tačiau nors teisėtų lūkesčių apsaugos principas yra vienas iš pagrindinių Sąjungos principų, yra nepagrįsta, kad ūkio subjektai turėtų teisėtą lūkestį išlaikyti egzistuojančias aplinkybes, kurios gali būti pakeistos Bendrijos institucijoms įgyvendinant savo diskreciją, ypač tokioje srityje, kaip antai bendras rinkos organizavimas, kurio tikslas yra nuolatinis derinimas su besikeičiančiomis ekonominėmis sąlygomis (šiuo klausimu žr. 2004 m. liepos 15 d. Sprendimo *Di Lenardo ir Dilexport*, C-37/02 ir C-38/02, Rink. p. I-6911, 70 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 181 Tas pats pasakytina, kiek tai susiję su stojančiąja valstybe nare (šiuo klausimu žr. 2011 m. kovo 23 d. Nutarties *Estija prieš Komisiją*, C-535/09 P, 73 punktą).
- 182 Taigi nei Lenkijos Respublika, nei Lenkijos ūkio subjektai negalėjo turėti teisėtų lūkesčių dėl teisinės situacijos, kaip ji buvo susiklosčiusi pagal 2003 m. Stojimo aktą jo pasirašymo momentu, išlaikymo, nes šio akto 41 straipsnio pirma pastraipa Komisija tiesiogiai įgaliojama imtis bet kokių pereinamojo laikotarpio priemonių, reikalingų siekiant išvengti Bendrijos rinkos sutrikdymo dėl įvyksiančios plėtros.
- 183 Iš motyvų, išdėstytų atsakant į ketvirtąjį Lenkijos Respublikos pateiktą materialinį apeliacinio skundo pagrindą, išplaukia, kad 2003 m. Stojimo aktu Komisijai leidžiama nustatyti nuo šio akto IV priedo 5 skyriaus nukrypstančias nuostatas, jeigu šios išimtys yra būtinos siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pereiti nuo naujose valstybėse narėse galiojančio režimo prie režimo, pagal kurį taikoma bendra žemės ūkio politika, ir užtikrinti gerą šio režimo veikimą.

- 184 Todėl aštuntasis ir paskutinyasis Lenkijos Respublikos pateiktas apeliacinio skundo pagrindas atmestinas kaip nepagrįstas.
- 185 Iš viso to, kas pasakyta, išplaukia, kad negali būti pritarta nė vienam iš Lenkijos Respublikos pateiktų materialinių apeliacinio skundo pagrindų.
- 186 Dėl to apeliacinis skundas atmestinas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 187 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 118 straipsnį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė.
- 188 Kadangi Komisija prašė priteisti iš Lenkijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas ir pastaroji pralaimėjo bylą dėl pagrindinių savo apeliacinio skundo pagrindų, jai turi būti nurodyta padengti bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Atmesti apeliacinį skundą.**
- 2. Lenkijos Respublika padengia savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.